МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності D1 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми «Облік, оподаткування та аудит»
денної та заочної форм здобуття освіти

Запоріжжя
2026

ЗМІСТ

Вступ
Загальні методичні рекомендації та вимоги до самостійної роботи
Змістовий модуль 1. Концептуальні та методологічні основи інтегрованої звітності
Самостійна робота до теми 1. Теоретичні засади становлення та розвитку інтегрованої звітності
Самостійна робота до теми 2. Нормативно-методологічне регулювання інтегрованої звітності
Самостійна робота до теми 3. Інтегроване мислення, бізнес-модель та концепція капіталів підприємства
Самостійна робота до теми 4. Принципи формування та структура інтегрованого звіту
Змістовий модуль 2. Обліково-аналітичне забезпечення та практика інтегрованого звітування
Самостійна робота до теми 5. Обліково-інформаційне забезпечення формування інтегрованої звітності
Самостійна робота до теми 6. Організація, цифровізація та контроль процесу інтегрованого звітування
Самостійна робота до теми 7. Аналіз інтегрованої звітності та оцінювання результативності діяльності підприємства
Самостійна робота до теми 8. Практика інтегрованого звітування в Україні та світі
Рекомендовані джерела й інформаційні ресурси

ВСТУП

Самостійна робота з дисципліни «Інтегрована звітність» є складовою підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Облік, оподаткування та аудит». Її призначення – поглибити здатність критично оцінювати корпоративні розкриття, обґрунтовувати методичні рішення та самостійно працювати з нормативними і звітними джерелами.

Тематика самостійної роботи відповідає восьми темам силабусу та конспекту лекцій. Водночас питання планів навмисно відрізняються від лекційних: вони спрямовані на проблемні, порівняльні й дослідницькі аспекти, які розширюють основний навчальний матеріал. Самостійна робота не передбачає механічного повторення визначень і таблиць із лекцій.

Основою виконання завдань є Integrated Reporting Framework (2021), офіційні ресурси IFRS Foundation, GRI, EFRAG, національна нормативна база та корпоративні звіти підприємств. Під час аналізу необхідно розрізняти інтегрований звіт, звіт зі сталого розвитку, звіт про управління й фінансову звітність, а також їхні відмінні критерії суттєвості та межі застосування.

Для кожної теми наведено мету, очікувані результати, ключові поняття, окремий план самостійного опрацювання, методичні пояснення до кожного питання, навчальні приклади з розв’язанням, питання для самоконтролю, обов’язкові різнопланові завдання, тестовий блок, аналітичне завдання на вибір, глосарій і методичний підсумок. Умовні дані мають навчальний характер і не повинні подаватися як факти реальних компаній.

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ВИМОГИ

Перед початком опрацювання теми необхідно ознайомитися з відповідними питаннями конспекту лекцій, визначити предмет окремого самостійного дослідження та обрати джерела, придатні для виконання завдання. Кожне посилання на стандарт потребує перевірки назви документа, редакції, сфери застосування та характеру його обов’язковості.

Виконання завдання має завершуватися конкретним аналітичним продуктом: картою перевірки, обґрунтованим порівнянням, паспортом показника, схемою, протоколом контролю, редакційною запискою або стислим висновком. Звичайне переписування теоретичних визначень без аналізу наведеної ситуації не є достатнім результатом.

У всіх відповідях слід розмежовувати встановлені факти, розраховані значення, припущення, обмеження та рекомендації. Невідомі показники й недоступні документи не можна вигадувати. За потреби здобувач визначає, яку додаткову інформацію необхідно отримати, і як це вплине на висновок.

Оформлення виконаних робіт: Times New Roman 14 пт, одинарний інтервал, абзацний відступ 1,25 см, текст за шириною; таблиці – 12 пт без абзацного відступу. Результати мають містити назву завдання, вихідні дані, логіку виконання та аргументований висновок. Використані джерела зазначаються з повними URL або DOI.

Цифрові інструменти й генеративний штучний інтелект можуть використовуватися для допоміжних операцій, але не замінюють перевірки першоджерел і власного професійного судження. Заборонено передавати стороннім сервісам конфіденційні, персональні або захищені відомості без належної правової підстави.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

Мета самостійної роботи

Поглибити самостійне розуміння проблемних аспектів теми «Теоретичні засади становлення та розвитку інтегрованої звітності», сформувати здатність критично зіставляти професійні твердження з доказами, оцінювати інформаційні обмеження та обґрунтовувати рішення на основі перевірюваних фінансових і нефінансових даних. Особливу увагу приділити методичній самостійності, точності висновків і практичній придатності підготовлених матеріалів.

Очікувані результати самостійного опрацювання

– самостійно аналізувати інформаційні прогалини корпоративних звітів і межі висновків про довгострокову цінність;

– самостійно аналізувати критична оцінка заявлених переваг інтегрованого звітування та можливих витрат його впровадження;

– самостійно аналізувати інформаційна асиметрія між інвесторами, кредиторами та іншими заінтересованими сторонами;

– самостійно аналізувати ризики формального інтегрованого звітування та ознаки змістовної зв’язності розкриттів;

– самостійно аналізувати професійне судження щодо придатності корпоративного звіту для конкретного рішення;

Перелік ключових термінів і понять

Інформаційна асиметрія; Цінність у часі; Зв’язність інформації; Інформаційна достатність; Інтегрований звіт; професійне судження; суттєвість; доказовість; інформаційні обмеження.

План самостійного опрацювання теми

1.1. Інформаційні прогалини корпоративних звітів і межі висновків про довгострокову цінність.
1.2. Критична оцінка заявлених переваг інтегрованого звітування та можливих витрат його впровадження.
1.3. Інформаційна асиметрія між інвесторами, кредиторами та іншими заінтересованими сторонами.
1.4. Ризики формального інтегрованого звітування та ознаки змістовної зв’язності розкриттів.
1.5. Професійне судження щодо придатності корпоративного звіту для конкретного рішення.

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання

При опрацюванні першого питання «Інформаційні прогалини корпоративних звітів і межі висновків про довгострокову цінність» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Почніть із формулювання конкретного дослідницького запитання, пов’язаного з назвою підпункту, і визначення адресата результату. Не варто переповідати лекційне визначення: самостійне опрацювання має виявити, за яких умов застосування поняття змінює оцінку звітності або управлінського рішення. Предметний орієнтир – узгодженість фінансових результатів із людським капіталом, стратегією утримання компетенцій і тривалістю створення цінності.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: підприємство демонструє зростання прибутку на 12 %, але плинність ключового персоналу збільшилася з 8 % до 19 %. Вихідна інформаційна база: прибуток за два періоди, чисельність і плинність за однаковою методикою, витрати на розвиток персоналу, ризики втрати компетенцій. Складіть двоколонковий реєстр «підтверджено – потребує перевірки», доповнивши його третім полем «вплив на висновок». Оцініть, чи пов’язаний кожен показник саме з поставленим питанням, і поясніть, які важливі зміни в капіталах або бізнес-моделі залишаються поза розкриттям. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 1.1: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні другого питання «Критична оцінка заявлених переваг інтегрованого звітування та можливих витрат його впровадження» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Насамперед розмежуйте вимоги до доказів і професійні припущення. Встановіть одиницю спостереження, період, периметр звітування та умови порівнянності; опишіть, які наслідки для користувача виникають, коли один з елементів не підтверджено. Предметний орієнтир – узгодженість фінансових результатів із людським капіталом, стратегією утримання компетенцій і тривалістю створення цінності.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: підприємство демонструє зростання прибутку на 12 %, але плинність ключового персоналу збільшилася з 8 % до 19 %. Вихідна інформаційна база: прибуток за два періоди, чисельність і плинність за однаковою методикою, витрати на розвиток персоналу, ризики втрати компетенцій. Сформуйте таблицю обґрунтування критеріїв: сутність показника, метод вимірювання, відповідальний за дані, період і допустимість порівняння. Окремо зазначте вимоги, порушення яких не можна

компенсувати гарним описом чи зростанням інших KPI. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 1.2: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні третього питання «Інформаційна асиметрія між інвесторами, кредиторами та іншими заінтересованими сторонами» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Зіставте принаймні дві обґрунтовані інтерпретації вихідної ситуації. Для кожної визначте, яке додаткове джерело підтвердило б або спростувало її, а також поясніть, чому сам збіг двох показників не встановлює причинного зв’язку. Предметний орієнтир – узгодженість фінансових результатів із людським капіталом, стратегією утримання компетенцій і тривалістю створення цінності.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: підприємство демонструє зростання прибутку на 12 %, але плинність ключового персоналу збільшилася з 8 % до 19 %. Вихідна інформаційна база: прибуток за два періоди, чисельність і плинність за однаковою методикою, витрати на розвиток персоналу, ризики втрати компетенцій. Побудуйте ланцюг «твердження – джерело – методика – контроль – професійна інтерпретація». Наведіть два альтернативні пояснення спостережуваного результату й визначте мінімально достатні додаткові докази для їх перевірки. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 1.3: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні четвертого питання «Ризики формального інтегрованого звітування та ознаки змістовної зв’язності розкриттів» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Розгляньте питання через критичну оцінку якості корпоративного розкриття. Виявляйте не лише відсутність даних, а й ризики вибірковості, непослідовності формул, зміни меж спостереження, неповного опису ризиків та необґрунтованих висновків. Предметний орієнтир – узгодженість фінансових результатів із людським капіталом, стратегією утримання компетенцій і тривалістю створення цінності.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: підприємство демонструє зростання прибутку на 12 %, але плинність ключового персоналу збільшилася з 8 % до 19 %. Вихідна інформаційна база: прибуток за два періоди,

чисельність і плинність за однаковою методикою, витрати на розвиток персоналу, ризики втрати компетенцій. Створіть карту ризиків розкриття: проблема, потенційне викривлення, наслідок для користувача, контрольна дія й відповідальний. Запропонуйте виправлення негативного або невизначеного показника без приховування несприятливого результату. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 1.4: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні п'ятого питання «Професійне судження щодо придатності корпоративного звіту для конкретного рішення» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Завершіть опрацювання професійним судженням, придатним до використання визначеним адресатом. Відокремте підтверджене від невстановленого, запропонуйте перевірювану наступну дію та умову, за якої висновок слід переглянути. Предметний орієнтир – узгодженість фінансових результатів із людським капіталом, стратегією утримання компетенцій і тривалістю створення цінності.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: підприємство демонструє зростання прибутку на 12 %, але плинність ключового персоналу збільшилася з 8 % до 19 %. Вихідна інформаційна база: прибуток за два періоди, чисельність і плинність за однаковою методикою, витрати на розвиток персоналу, ризики втрати компетенцій. Підготуйте коротке судження зі структурою «факт – метод – інтерпретація – обмеження – рекомендація». Проведіть тест чутливості: змініть одне суттєве припущення та поясніть, чи залишається висновок професійно захищуваним. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 1.5: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

Методичні приклади виконання самостійної роботи

Приклад 1.1. Оцінювання меж корпоративного твердження

Умова. На умовному підприємстві фінансовий результат зріс на 12 %, але плинність ключового персоналу зросла з 8 % до 19 %. Необхідно відокремити

твердження про поточний успіх від обґрунтованого висновку щодо перспектив створення цінності.

Розв’язання.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу відокремити твердження про поточний успіх від обґрунтованого висновку щодо перспектив створення цінності. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є матриця інформаційних прогалин і стислий висновок про достатність розкриття.

Приклад 1.2. Вибір способу перевірки та узгодження інформації

Умова. На умовному підприємстві фінансовий результат зріс на 12 %, але плинність ключового персоналу зросла з 8 % до 19 %. Необхідно відокремити твердження про поточний успіх від обґрунтованого висновку щодо перспектив створення цінності.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу відокремити твердження про поточний успіх від обґрунтованого висновку щодо перспектив створення цінності. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є матриця інформаційних прогалин і стислий висновок про достатність розкриття.

Приклад 1.3. Професійна рекомендація за неповних відомостей

Умова. На умовному підприємстві фінансовий результат зріс на 12 %, але плинність ключового персоналу зросла з 8 % до 19 %. Необхідно відокремити

твердження про поточний успіх від обґрунтованого висновку щодо перспектив створення цінності.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу відокремити твердження про поточний успіх від обґрунтованого висновку щодо перспектив створення цінності. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є матриця інформаційних прогалин і стислий висновок про достатність розкриття.

Питання для закріплення вивченого матеріалу та самоконтролю

1. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «інформаційні прогалини корпоративних звітів і межі висновків про довгострокову цінність»?
2. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
3. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «критична оцінка заявлених переваг інтегрованого звітування та можливих витрат його впровадження»?
4. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
5. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «інформаційна асиметрія між інвесторами, кредиторами та іншими заінтересованими сторонами»?
6. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
7. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «ризики формального інтегрованого звітування та ознаки змістовної зв’язності розкриттів»?
8. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
9. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «професійне судження щодо придатності корпоративного звіту для конкретного рішення»?

10. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?

Обов’язкові завдання для самостійної роботи

Завдання 1.1. Критична експертиза твердження

Виявте факти, оцінки та недоведені причинні зв’язки у повідомленні: «Фінансовий результат зріс на 12 %, але плинність ключового персоналу зросла з 8 % до 19 %». Підготуйте виправлену редакцію до 120 слів. Побудуйте доказову матрицю щонайменше для шести тверджень із колонками «твердження – перевірювані дані – альтернативне пояснення – статус – необхідна дія». Для двох тверджень підготуйте виправлені редакції з різним рівнем упевненості. Завершіть висновком на 180–250 слів.

Завдання 1.2. Матриця інформаційних прогалин

Складіть таблицю з п’ятьма полями: «твердження – наявне джерело – чого бракує – спосіб перевірки – допустимий висновок» для вихідної ситуації. Розгорніть робочу таблицю щонайменше до восьми рядків. У кожному вкажіть не лише прогалину, а й власника даних, спосіб їх отримання, наслідок відсутності та пріоритет перевірки. Поясніть, які дві прогалини блокують остаточне професійне судження, а які дозволяють умовний висновок.

Твердження	Джерело	Прогалина	Перевірка

Завдання 1.3. Порівняння методологічних підходів

Порівняйте два способи оцінювання проблеми: за окремим KPI та за взаємозв’язком KPI зі стратегією і капіталами. Поясніть переваги та межі обох. Для порівняння визначте не менше п’яти критеріїв, зокрема периметр, суттєвість, часовий горизонт, простежуваність і придатність до рішення. За кожним критерієм наведіть доказ, перевагу, обмеження та ситуацію, коли обраний підхід необхідно змінити. Не використовуйте необґрунтоване сумарне рейтингування.

Завдання 1.4. Аудит професійних помилок

Проаналізуйте чотири ризики: змішування періодів, непідтверджена причинність, вибіркове вилучення негативних даних, відсутність джерела. Для кожного запропонуйте контроль. Складіть реєстр мінімум із шести помилок різних типів: змістових, інформаційних, методичних, нормативних та організаційних. Для кожної зазначте, яке твердження вона викривляє, як її виявити, хто має виконати контроль і як документувати виправлення. Сформулюйте три правила попередження повторення.

Завдання 1.5. Карта потреб користувачів

Складіть два короткі повідомлення на основі однакових фактів: для постачальника фінансового капіталу та для керівника підприємства. Не змінюйте зміст установлених фактів. Виділіть щонайменше три групи користувачів із різними рішеннями та інформаційними потребами. Для кожної визначте необхідну деталізацію, два критичних показники, одне обмеження доступу та одну можливу помилку інтерпретації. Створіть три узгоджені, але різні за акцентом повідомлення.

Завдання 1.6. Редактор аналітичної порівнянності

Побудуйте перелік питань для перевірки зіставності показників: межі діяльності, роки, одиниці виміру, формули, зміна структури. Назвіть два блокувальні недоліки. Розробіть повну таблицю перевірки зіставності за двома періодами, визначивши чисельник і знаменник кожного відносного показника, одиниці виміру, периметр, методику та можливі структурні зрушення. Запропонуйте два допустимі способи перерахунку і випадок, коли порівняння необхідно відхилити.

Завдання 1.7. Сценарний конструктор

Розгляньте два припущення, що можуть змінити інтерпретацію ситуації, та визначте контрольні джерела. Подайте висновок для базового і несприятливого сценарію. Побудуйте базовий, сприятливий і несприятливий сценарії без вигаданих імовірностей. Для кожного назвіть тригер, вплив на капітали та KPI, доступні докази, можливу управлінську реакцію і підставу перегляду рекомендації. Окремо визначте факт, який може спростувати початковий вибір.

Завдання 1.8. Робоча форма простежуваності

Сформуйте паспорт одного показника або твердження: відповідальний, формула, джерело, період, версія, контроль, обмеження, використання у звіті. Сформуйте повний паспорт даних: джерело та власник, період, периметр, первинне значення, одиниця, формула, трансформація, версія, контроль, погодження і кінцеве місце розкриття. Побудуйте трасування від вихідного документа до звіту та передбачте процедуру виправлення помилки після публікації.

Завдання 1.9. Короткий професійний меморандум

Підготуйте до однієї сторінки аргументований висновок: проблему, підтверджені факти, обмеження, дві можливі дії та критерій їхнього вибору. Підготуйте професійну аналітичну записку обсягом 350–500 слів із чіткою структурою: запит, методика, три встановлені обставини, альтернативні пояснення, ризики, мінімум два варіанти дій і рекомендація. Додайте короткий додаток із переліком використаних джерел та статусом їх перевірки.

Завдання 1.10. Комплексне завдання підвищеної складності

Виконайте повну перевірку навчальної ситуації: фінансовий результат зріс на 12 %, але плинність ключового персоналу зросла з 8 % до 19 %. Результат – матриця інформаційних прогалин і стислий висновок про достатність розкриття, перелік трьох ризиків, карта додаткових джерел і кінцевий висновок. Об’єднайте результати попередніх завдань у кейс із не менш як двома методологічними конфліктами. Підготуйте а) карту бізнес-моделі або нормативних вимог (за темою); б) доказову матрицю на 8–10 записів; в) три сценарії; г) реєстр чотирьох ризиків; ґ) дорожню карту з відповідальними та контрольними точками; д) висновок 500–700 слів із застереженнями. Окремо вкажіть, що змусить переглянути рішення.

Тестові завдання для самоконтролю

Оберіть одну правильну відповідь.

1.1. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

1.2. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

1.3. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних

1.4. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку

1.5. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

1.6. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням

г) Визнати будь-який звіт інтегрованим
1.7. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів
1.8. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних
1.9. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку
1.10. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

Аналітичне завдання на вибір

Виконайте один із трьох варіантів. Рекомендований обсяг – 1–2 сторінки з власним обґрунтованим висновком.

Варіант 1. Порівняльний аналіз

Дослідіть два відкриті корпоративні звіти за питаннями самостійного плану та визначте відмінності у доказовості розкриттів.

Варіант 2. Методичний проєкт

Розробіть інструмент контролю або робочу форму для перевірки проблеми: відокремити твердження про поточний успіх від обґрунтованого висновку щодо перспектив створення цінності.

Варіант 3. Аналітичне дослідження

Сформуйте записку на основі умовної ситуації: фінансовий результат зріс на 12 %, але плинність ключового персоналу зросла з 8 % до 19 %. Обґрунтуйте дві альтернативні інтерпретації.

Вимоги до оформлення результатів самостійної роботи

– подавати тільки перевірювані твердження, відокремлюючи факти від припущень;

– зазначати повні реквізити використаних стандартів, звітів, URL або DOI;

– кожну таблицю чи схему доповнювати коротким змістовним висновком;

– дотримуватися Times New Roman 14 пт, таблиці 12 пт, вирівнювання за шириною;

– не підміняти власний аналіз автоматично згенерованим текстом.

Глосарій до теми

Інформаційна асиметрія – нерівний доступ різних груп користувачів до інформації, істотної для їхніх рішень.

Цінність у часі – здатність організації створювати, зберігати або зменшувати цінність у коротко-, середньо- і довгостроковому горизонтах.

Зв'язність інформації – узгоджене представлення взаємозалежностей між стратегією, капіталами, ризиками, діями та результатами.

Інформаційна достатність – наявність належних даних і пояснень, необхідних для обґрунтованого висновку.

Інтегрований звіт – стисле повідомлення про те, як стратегія, корпоративне управління, результати та перспективи організації створюють цінність у часі.

Методичний підсумок теми

Самостійне дослідження теми «Теоретичні засади становлення та розвитку інтегрованої звітності» дає змогу перейти від розуміння теоретичних положень до перевірки їх практичного застосування. Центральним результатом є вміння бачити обмеження корпоративних розкриттів, порівнювати альтернативні підходи та формувати судження, межі якого підтверджуються доступними джерелами. Поглиблене самостійне опрацювання має приводити до доказово обґрунтованого професійного судження: встановлення джерела, вибору критерію, перевірки зіставності, виявлення альтернативних пояснень і визначення меж результату. Для теми особливо важливі узгодженість фінансових результатів із людським капіталом, стратегією утримання компетенцій і тривалістю створення цінності. Навіть належно розрахований KPI не можна інтерпретувати поза бізнес-моделлю, ризиками та змінами відповідних капіталів.

Особливе значення має опрацювання питання «Інформаційні прогалини корпоративних звітів і межі висновків про довгострокову цінність» у взаємозв'язку з іншими питаннями плану. У підсумку результат повинен не тільки описувати виявлену невідповідність, а й визначати необхідну перевірку, відповідального за джерело та практично придатний спосіб удосконалення звітної інформації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

ТЕМА 2. НОРМАТИВНО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

Мета самостійної роботи

Поглибити самостійне розуміння проблемних аспектів теми «Нормативно-методологічне регулювання інтегрованої звітності», сформувати здатність критично зіставляти професійні твердження з доказами, оцінювати інформаційні обмеження та обґрунтовувати рішення на основі перевірюваних фінансових і нефінансових даних. Особливу увагу приділити методичній самостійності, точності висновків і практичній придатності підготовлених матеріалів.

Очікувані результати самостійного опрацювання

– самостійно аналізувати порівняння логіки суттєвості в integrated reporting framework, ifrs s1/s2, gri та esrs;

– самостійно аналізувати правовий статус корпоративних розкриттів і ризики помилкового твердження про їх обов’язковість;

– самостійно аналізувати узгодження периметрів звітності, періодів та критеріїв вимірювання у різних системах;

– самостійно аналізувати методика виявлення суперечностей між фінансовими, кліматичними й нефінансовими повідомленнями;

– самостійно аналізувати документування нормативної позиції та перевірка актуальності джерел перед публікацією;

Перелік ключових термінів і понять

Фінансова суттєвість; Суттєві впливи; Подвійна суттєвість; Периметр звітування; Нормативна застосовність; професійне судження; суттєвість; доказовість; інформаційні обмеження.

План самостійного опрацювання теми

2.1. Порівняння логіки суттєвості в Integrated Reporting Framework, IFRS S1/S2, GRI та ESRS.
2.2. Правовий статус корпоративних розкриттів і ризики помилкового твердження про їх обов’язковість.
2.3. Узгодження периметрів звітності, періодів та критеріїв вимірювання у різних системах.
2.4. Методика виявлення суперечностей між фінансовими, кліматичними й нефінансовими повідомленнями.
2.5. Документування нормативної позиції та перевірка актуальності джерел перед публікацією.

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання

При опрацюванні першого питання «Порівняння логіки суттєвості в Integrated Reporting Framework, IFRS S1/S2, GRI та ESRS» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Почніть із формулювання конкретного дослідницького запитання, пов'язаного з назвою підпункту, і визначення адресата результату. Не варто переповідати лекційне визначення: самостійне опрацювання має виявити, за яких умов застосування поняття змінює оцінку звітності або управлінського рішення. Предметний орієнтир – відмінність цілей стандартів, юридичної обов'язковості, фінансової та впливової суттєвості, а також коректність заяви про відповідність.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: компанія називає звіт «інтегрованим», одночасно посилаючись на IFRS S1, GRI та ESRS без визначення сфери їх застосування. Вихідна інформаційна база: текст заяви про відповідність, країна і статус підприємства, дата звітності, чинні редакції відповідних документів, методика суттєвості. Складіть двоколонковий реєстр «підтверджено – потребує перевірки», доповнивши його третім полем «вплив на висновок». Оцініть, чи пов'язаний кожен показник саме з поставленим питанням, і поясніть, які важливі зміни в капіталах або бізнес-моделі залишаються поза розкриттям. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 2.1: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні другого питання «Правовий статус корпоративних розкриттів і ризики помилкового твердження про їх обов'язковість» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Насамперед розмежуйте вимоги до доказів і професійні припущення. Встановіть одиницю спостереження, період, периметр звітування та умови порівнянності; опишіть, які наслідки для користувача виникають, коли один з елементів не підтверджено. Предметний орієнтир – відмінність цілей стандартів, юридичної обов'язковості, фінансової та впливової суттєвості, а також коректність заяви про відповідність.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: компанія називає звіт «інтегрованим», одночасно посилаючись на IFRS S1, GRI та ESRS без визначення сфери їх застосування. Вихідна інформаційна база: текст заяви про відповідність, країна і статус підприємства, дата звітності, чинні редакції відповідних документів, методика суттєвості. Сформуйте таблицю обґрунтування критеріїв: сутність показника, метод вимірювання, відповідальний за дані, період і допустимість порівняння. Окремо зазначте вимоги, порушення яких не можна

компенсувати гарним описом чи зростанням інших KPI. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 2.2: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні третього питання «Узгодження периметрів звітності, періодів та критеріїв вимірювання у різних системах» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Зіставте принаймні дві обґрунтовані інтерпретації вихідної ситуації. Для кожної визначте, яке додаткове джерело підтвердило б або спростувало її, а також поясніть, чому сам збіг двох показників не встановлює причинного зв'язку. Предметний орієнтир – відмінність цілей стандартів, юридичної обов'язковості, фінансової та впливової суттєвості, а також коректність заяви про відповідність.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: компанія називає звіт «інтегрованим», одночасно посилаючись на IFRS S1, GRI та ESRS без визначення сфери їх застосування. Вихідна інформаційна база: текст заяви про відповідність, країна і статус підприємства, дата звітності, чинні редакції відповідних документів, методика суттєвості. Побудуйте ланцюг «твердження – джерело – методика – контроль – професійна інтерпретація». Наведіть два альтернативні пояснення спостережуваного результату й визначте мінімально достатні додаткові докази для їх перевірки. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 2.3: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні четвертого питання «Методика виявлення суперечностей між фінансовими, кліматичними й нефінансовими повідомленнями» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Розгляньте питання через критичну оцінку якості корпоративного розкриття. Виявляйте не лише відсутність даних, а й ризики вибірковості, непослідовності формул, зміни меж спостереження, неповного опису ризиків та необґрунтованих висновків. Предметний орієнтир – відмінність цілей стандартів, юридичної обов'язковості, фінансової та впливової суттєвості, а також коректність заяви про відповідність.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: компанія називає звіт «інтегрованим», одночасно посилаючись на IFRS S1, GRI та ESRS без визначення сфери їх застосування. Вихідна інформаційна база: текст заяви про

відповідність, країна і статус підприємства, дата звітності, чинні редакції відповідних документів, методика суттєвості. Створіть карту ризиків розкриття: проблема, потенційне викривлення, наслідок для користувача, контрольна дія й відповідальний. Запропонуйте виправлення негативного або невизначеного показника без приховування несприятливого результату. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 2.4: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні п'ятого питання «Документування нормативної позиції та перевірка актуальності джерел перед публікацією» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Завершіть опрацювання професійним судженням, придатним до використання визначеним адресатом. Відокремте підтверджене від невстановленого, запропонуйте перевірювану наступну дію та умову, за якої висновок слід переглянути. Предметний орієнтир – відмінність цілей стандартів, юридичної обов'язковості, фінансової та впливової суттєвості, а також коректність заяви про відповідність.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: компанія називає звіт «інтегрованим», одночасно посилаючись на IFRS S1, GRI та ESRS без визначення сфери їх застосування. Вихідна інформаційна база: текст заяви про відповідність, країна і статус підприємства, дата звітності, чинні редакції відповідних документів, методика суттєвості. Підготуйте коротке судження зі структурою «факт – метод – інтерпретація – обмеження – рекомендація». Проведіть тест чутливості: змініть одне суттєве припущення та поясніть, чи залишається висновок професійно захищуваним. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 2.5: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

Методичні приклади виконання самостійної роботи

Приклад 2.1. Оцінювання меж корпоративного твердження

Умова. На умовному підприємстві компанія називає звіт відповідним усім міжнародним стандартам, але вказує тільки посилання на GRI та фінансову

звітність. Необхідно визначити, які саме твердження про відповідність потребують окремого підтвердження та перевірки сфери застосування.

Розв’язання.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу визначити, які саме твердження про відповідність потребують окремого підтвердження та перевірки сфери застосування. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є матриця стандартів, меж застосування та перевірних посилань.

Приклад 2.2. Вибір способу перевірки та узгодження інформації

Умова. На умовному підприємстві компанія називає звіт відповідним усім міжнародним стандартам, але вказує тільки посилання на GRI та фінансову звітність. Необхідно визначити, які саме твердження про відповідність потребують окремого підтвердження та перевірки сфери застосування.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу визначити, які саме твердження про відповідність потребують окремого підтвердження та перевірки сфери застосування. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є матриця стандартів, меж застосування та перевірних посилань.

Приклад 2.3. Професійна рекомендація за неповних відомостей

Умова. На умовному підприємстві компанія називає звіт відповідним усім міжнародним стандартам, але вказує тільки посилання на GRI та фінансову

звітність. Необхідно визначити, які саме твердження про відповідність потребують окремого підтвердження та перевірки сфери застосування.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу визначити, які саме твердження про відповідність потребують окремого підтвердження та перевірки сфери застосування. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є матриця стандартів, меж застосування та перевірних посилань.

Питання для закріплення вивченого матеріалу та самоконтролю

1. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «порівняння логіки суттєвості в Integrated Reporting Framework, IFRS S1/S2, GRI та ESRS»?
2. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
3. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «правовий статус корпоративних розкриттів і ризики помилкового твердження про їх обов’язковість»?
4. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
5. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «узгодження периметрів звітності, періодів та критеріїв вимірювання у різних системах»?
6. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
7. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «методика виявлення суперечностей між фінансовими, кліматичними й нефінансовими повідомленнями»?
8. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
9. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «документування нормативної позиції та перевірка актуальності джерел перед публікацією»?

10. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?

Обов’язкові завдання для самостійної роботи

Завдання 2.1. Критична експертиза твердження

Виявте факти, оцінки та недоведені причинні зв’язки у повідомленні: «Компанія називає звіт відповідним усім міжнародним стандартам, але вказує тільки посилання на GRI та фінансову звітність». Підготуйте виправлену редакцію до 120 слів. Побудуйте доказову матрицю щонайменше для шести тверджень із колонками «твердження – перевірювані дані – альтернативне пояснення – статус – необхідна дія». Для двох тверджень підготуйте виправлені редакції з різним рівнем упевненості. Завершіть висновком на 180–250 слів.

Завдання 2.2. Матриця інформаційних прогалин

Складіть таблицю з п’ятьма полями: «твердження – наявне джерело – чого бракує – спосіб перевірки – допустимий висновок» для вихідної ситуації. Розгорніть робочу таблицю щонайменше до восьми рядків. У кожному вкажіть не лише прогалину, а й власника даних, спосіб їх отримання, наслідок відсутності та пріоритет перевірки. Поясніть, які дві прогалини блокують остаточне професійне судження, а які дозволяють умовний висновок.

Твердження	Джерело	Прогалина	Перевірка

Завдання 2.3. Порівняння методологічних підходів

Порівняйте два способи оцінювання проблеми: за окремим KPI та за взаємозв’язком KPI зі стратегією і капіталами. Поясніть переваги та межі обох. Для порівняння визначте не менше п’яти критеріїв, зокрема периметр, суттєвість, часовий горизонт, простежуваність і придатність до рішення. За кожним критерієм наведіть доказ, перевагу, обмеження та ситуацію, коли обраний підхід необхідно змінити. Не використовуйте необґрунтоване сумарне рейтингування.

Завдання 2.4. Аудит професійних помилок

Проаналізуйте чотири ризики: змішування періодів, непідтверджена причинність, вибіркове вилучення негативних даних, відсутність джерела. Для кожного запропонуйте контроль. Складіть реєстр мінімум із шести помилок різних типів: змістових, інформаційних, методичних, нормативних та організаційних. Для кожної зазначте, яке твердження вона викривляє, як її виявити, хто має виконати контроль і як документувати виправлення. Сформулюйте три правила попередження повторення.

Завдання 2.5. Карта потреб користувачів

Складіть два короткі повідомлення на основі однакових фактів: для постачальника фінансового капіталу та для керівника підприємства. Не змінюйте зміст установлених фактів. Виділіть щонайменше три групи користувачів із різними рішеннями та інформаційними потребами. Для кожної визначте необхідну деталізацію, два критичних показники, одне обмеження доступу та одну можливу помилку інтерпретації. Створіть три узгоджені, але різні за акцентом повідомлення.

Завдання 2.6. Редактор аналітичної порівнянності

Побудуйте перелік питань для перевірки зіставності показників: межі діяльності, роки, одиниці виміру, формули, зміна структури. Назвіть два блокувальні недоліки. Розробіть повну таблицю перевірки зіставності за двома періодами, визначивши чисельник і знаменник кожного відносного показника, одиниці виміру, периметр, методику та можливі структурні зрушення. Запропонуйте два допустимі способи перерахунку і випадок, коли порівняння необхідно відхилити.

Завдання 2.7. Сценарний конструктор

Розгляньте два припущення, що можуть змінити інтерпретацію ситуації, та визначте контрольні джерела. Подайте висновок для базового і несприятливого сценарію. Побудуйте базовий, сприятливий і несприятливий сценарії без вигаданих імовірностей. Для кожного назвіть тригер, вплив на капітали та KPI, доступні докази, можливу управлінську реакцію і підставу перегляду рекомендації. Окремо визначте факт, який може спростувати початковий вибір.

Завдання 2.8. Робоча форма простежуваності

Сформуйте паспорт одного показника або твердження: відповідальний, формула, джерело, період, версія, контроль, обмеження, використання у звіті. Сформуйте повний паспорт даних: джерело та власник, період, периметр, первинне значення, одиниця, формула, трансформація, версія, контроль, погодження і кінцеве місце розкриття. Побудуйте трасування від вихідного документа до звіту та передбачте процедуру виправлення помилки після публікації.

Завдання 2.9. Короткий професійний меморандум

Підготуйте до однієї сторінки аргументований висновок: проблему, підтверджені факти, обмеження, дві можливі дії та критерій їхнього вибору. Підготуйте професійну аналітичну записку обсягом 350–500 слів із чіткою структурою: запит, методика, три встановлені обставини, альтернативні пояснення, ризики, мінімум два варіанти дій і рекомендація. Додайте короткий додаток із переліком використаних джерел та статусом їх перевірки.

Завдання 2.10. Комплексне завдання підвищеної складності

Виконайте повну перевірку навчальної ситуації: компанія називає звіт відповідним усім міжнародним стандартам, але вказує тільки посилання на GRI та фінансову звітність. Результат – матриця стандартів, меж застосування та перевірних посилань, перелік трьох ризиків, карта додаткових джерел і кінцевий висновок. Об'єднайте результати попередніх завдань у кейс із не менш як двома методологічними конфліктами. Підготуйте а) карту бізнес-моделі або нормативних вимог (за темою); б) доказову матрицю на 8–10 записів; в) три сценарії; г) реєстр чотирьох ризиків; ґ) дорожню карту з відповідальними та контрольними точками; д) висновок 500–700 слів із застереженнями. Окремо вкажіть, що змусить переглянути рішення.

Тестові завдання для самоконтролю

Оберіть одну правильну відповідь.

2.1. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

2.2. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

2.3. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних

2.4. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку

2.5. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов'язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов'язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

2.6. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням

г) Визнати будь-який звіт інтегрованим
2.7. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів
2.8. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних
2.9. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку
2.10. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

Аналітичне завдання на вибір

Виконайте один із трьох варіантів. Рекомендований обсяг – 1–2 сторінки з власним обґрунтованим висновком.

Варіант 1. Порівняльний аналіз

Дослідіть два відкриті корпоративні звіти за питаннями самостійного плану та визначте відмінності у доказовості розкриттів.

Варіант 2. Методичний проєкт

Розробіть інструмент контролю або робочу форму для перевірки проблеми: визначити, які саме твердження про відповідність потребують окремого підтвердження та перевірки сфери застосування.

Варіант 3. Аналітичне дослідження

Сформуйте записку на основі умовної ситуації: компанія називає звіт відповідним усім міжнародним стандартам, але вказує тільки посилання на GRI та фінансову звітність. Обґрунтуйте дві альтернативні інтерпретації.

Вимоги до оформлення результатів самостійної роботи

– подавати тільки перевірювані твердження, відокремлюючи факти від припущень;

– зазначати повні реквізити використаних стандартів, звітів, URL або DOI;

– кожну таблицю чи схему доповнювати коротким змістовним висновком;

– дотримуватися Times New Roman 14 пт, таблиці 12 пт, вирівнювання за шириною;

– не підміняти власний аналіз автоматично згенерованим текстом.

Глосарій до теми

Фінансова суттєвість – суттєвість інформації про ризики та можливості для оцінювання перспектив організації постачальниками капіталу.

Суттєві впливи – значущі фактичні чи потенційні впливи діяльності організації на людей та довкілля.

Подвійна суттєвість – поєднання оцінки фінансової суттєвості та суттєвості впливів у системі ESRS.

Периметр звітування – сукупність суб'єктів, видів діяльності, ланцюгів створення вартості та періодів, охоплених показниками.

Нормативна застосовність – встановлена правовими й методичними умовами можливість або обов'язок застосувати конкретний стандарт.

Методичний підсумок теми

Самостійне дослідження теми «Нормативно-методологічне регулювання інтегрованої звітності» дає змогу перейти від розуміння теоретичних положень до перевірки їх практичного застосування. Центральним результатом є вміння бачити обмеження корпоративних розкриттів, порівнювати альтернативні підходи та формувати судження, межі якого підтверджуються доступними джерелами. Поглиблене самостійне опрацювання має приводити до доказово обґрунтованого професійного судження: встановлення джерела, вибору критерію, перевірки зіставності, виявлення альтернативних пояснень і визначення меж результату. Для теми особливо важливі відмінність цілей стандартів, юридичної обов'язковості, фінансової та впливової суттєвості, а також коректність заяви про відповідність. Навіть належно розрахований KPI не можна інтерпретувати поза бізнес-моделлю, ризиками та змінами відповідних капіталів.

Особливе значення має опрацювання питання «Порівняння логіки суттєвості в Integrated Reporting Framework, IFRS S1/S2, GRI та ESRS» у взаємозв'язку з іншими питаннями плану. У підсумку результат повинен не тільки описувати виявлену невідповідність, а й визначати необхідну перевірку, відповідального за джерело та практично придатний спосіб удосконалення звітної інформації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

ТЕМА 3. ІНТЕГРОВАНЕ МИСЛЕННЯ, БІЗНЕС-МОДЕЛЬ ТА КОНЦЕПЦІЯ КАПІТАЛІВ ПІДПРИЄМСТВА

Мета самостійної роботи

Поглибити самостійне розуміння проблемних аспектів теми «Інтегроване мислення, бізнес-модель та концепція капіталів підприємства», сформувати здатність критично зіставляти професійні твердження з доказами, оцінювати інформаційні обмеження та обґрунтовувати рішення на основі перевірюваних фінансових і нефінансових даних. Особливу увагу приділити методичній самостійності, точності висновків і практичній придатності підготовлених матеріалів.

Очікувані результати самостійного опрацювання

– самостійно аналізувати компроміси між видами капіталу під час реалізації стратегічних альтернатив;

– самостійно аналізувати невидимі залежності бізнес-моделі від зовнішніх ресурсів і ланцюга створення вартості;

– самостійно аналізувати виявлення виснаження, відновлення та перетворення капіталів за неповних даних;

– самостійно аналізувати критична оцінка причинних зв’язків між інвестиціями у капітали й результативністю;

– самостійно аналізувати сценарна стійкість бізнес-моделі та межі професійних прогнозних висновків;

Перелік ключових термінів і понять

Капітальний компроміс; Виснаження капіталу; Ланцюг створення вартості; Залежність бізнес-моделі; Сценарна стійкість; професійне судження; суттєвість; доказовість; інформаційні обмеження.

План самостійного опрацювання теми

3.1. Компроміси між видами капіталу під час реалізації стратегічних альтернатив.
3.2. Невидимі залежності бізнес-моделі від зовнішніх ресурсів і ланцюга створення вартості.
3.3. Виявлення виснаження, відновлення та перетворення капіталів за неповних даних.
3.4. Критична оцінка причинних зв’язків між інвестиціями у капітали й результативністю.
3.5. Сценарна стійкість бізнес-моделі та межі професійних прогнозних висновків.

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання

При опрацюванні першого питання «Компроміси між видами капіталу під час реалізації стратегічних альтернатив» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Почніть із формулювання конкретного дослідницького запитання, пов’язаного з назвою підпункту, і визначення адресата результату. Не варто переповідати лекційне визначення: самостійне опрацювання має виявити, за яких умов застосування поняття змінює оцінку звітності або управлінського рішення. Предметний орієнтир – компроміс між фінансовим, людським, виробничим та соціально-репутаційним капіталами.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: виробник скоротив витрати на навчання персоналу, збільшив виробіток і водночас отримав більше гарантійних звернень. Вихідна інформаційна база: фінансові показники, навчальні години, контроль якості, гарантійні звернення, методика визначення меж капіталів. Складіть двоколонковий реєстр «підтверджено – потребує перевірки», доповнивши його третім полем «вплив на висновок». Оцініть, чи пов’язаний кожен показник саме з поставленим питанням, і поясніть, які важливі зміни в капіталах або бізнес-моделі залишаються поза розкриттям. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 3.1: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні другого питання «Невидимі залежності бізнес-моделі від зовнішніх ресурсів і ланцюга створення вартості» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Насамперед розмежуйте вимоги до доказів і професійні припущення. Встановіть одиницю спостереження, період, периметр звітування та умови порівнянності; опишіть, які наслідки для користувача виникають, коли один з елементів не підтверджено. Предметний орієнтир – компроміс між фінансовим, людським, виробничим та соціально-репутаційним капіталами.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: виробник скоротив витрати на навчання персоналу, збільшив виробіток і водночас отримав більше гарантійних звернень. Вихідна інформаційна база: фінансові показники, навчальні години, контроль якості, гарантійні звернення, методика визначення меж капіталів. Сформуйте таблицю обґрунтування критеріїв: сутність показника, метод вимірювання, відповідальний за дані, період і допустимість порівняння. Окремо зазначте вимоги, порушення яких не можна компенсувати гарним описом чи зростанням інших KPI. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 3.2: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні третього питання «Виявлення виснаження, відновлення та перетворення капіталів за неповних даних» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Зіставте принаймні дві обґрунтовані інтерпретації вихідної ситуації. Для кожної визначте, яке додаткове джерело підтвердило б або спростувало її, а також поясніть, чому сам збіг двох показників не встановлює причинного зв'язку. Предметний орієнтир – компроміс між фінансовим, людським, виробничим та соціально-репутаційним капіталами.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: виробник скоротив витрати на навчання персоналу, збільшив виробіток і водночас отримав більше гарантійних звернень. Вихідна інформаційна база: фінансові показники, навчальні години, контроль якості, гарантійні звернення, методика визначення меж капіталів. Побудуйте ланцюг «твердження – джерело – методика – контроль – професійна інтерпретація». Наведіть два альтернативні пояснення спостережуваного результату й визначте мінімально достатні додаткові докази для їх перевірки. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 3.3: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні четвертого питання «Критична оцінка причинних зв'язків між інвестиціями у капітали й результативністю» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Розгляньте питання через критичну оцінку якості корпоративного розкриття. Виявляйте не лише відсутність даних, а й ризики вибірковості, непослідовності формул, зміни меж спостереження, неповного опису ризиків та необґрунтованих висновків. Предметний орієнтир – компроміс між фінансовим, людським, виробничим та соціально-репутаційним капіталами.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: виробник скоротив витрати на навчання персоналу, збільшив виробіток і водночас отримав більше гарантійних звернень. Вихідна інформаційна база: фінансові показники, навчальні години, контроль якості, гарантійні звернення, методика визначення меж капіталів. Створіть карту ризиків розкриття: проблема, потенційне викривлення, наслідок для користувача, контрольна дія й відповідальний. Запропонуйте виправлення негативного або невизначеного показника без

приховування несприятливого результату. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 3.4: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні п’ятого питання «Сценарна стійкість бізнес-моделі та межі професійних прогнозних висновків» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Завершіть опрацювання професійним судженням, придатним до використання визначеним адресатом. Відокремте підтверджене від невстановленого, запропонуйте перевірювану наступну дію та умову, за якої висновок слід переглянути. Предметний орієнтир – компроміс між фінансовим, людським, виробничим та соціально-репутаційним капіталами.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: виробник скоротив витрати на навчання персоналу, збільшив виробіток і водночас отримав більше гарантійних звернень. Вихідна інформаційна база: фінансові показники, навчальні години, контроль якості, гарантійні звернення, методика визначення меж капіталів. Підготуйте коротке судження зі структурою «факт – метод – інтерпретація – обмеження – рекомендація». Проведіть тест чутливості: змініть одне суттєве припущення та поясніть, чи залишається висновок професійно захищуваним. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 3.5: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

Методичні приклади виконання самостійної роботи

Приклад 3.1. Оцінювання меж корпоративного твердження

Умова. На умовному підприємстві підприємство скоротило витрати на навчання на 30 %, збільшило випуск на 9 %, але частота браку зросла. Необхідно встановити можливі компроміси між фінансовим, людським та виробничим капіталами без вигадування причинності.

Розв’язання.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу встановити можливі компроміси між фінансовим, людським та виробничим капіталами без вигадування причинності. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є карта капіталів, альтернативні гіпотези та сценарій перевірки.

Приклад 3.2. Вибір способу перевірки та узгодження інформації

Умова. На умовному підприємстві підприємство скоротило витрати на навчання на 30 %, збільшило випуск на 9 %, але частота браку зросла. Необхідно встановити можливі компроміси між фінансовим, людським та виробничим капіталами без вигадування причинності.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу встановити можливі компроміси між фінансовим, людським та виробничим капіталами без вигадування причинності. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є карта капіталів, альтернативні гіпотези та сценарій перевірки.

Приклад 3.3. Професійна рекомендація за неповних відомостей

Умова. На умовному підприємстві підприємство скоротило витрати на навчання на 30 %, збільшило випуск на 9 %, але частота браку зросла. Необхідно встановити можливі компроміси між фінансовим, людським та виробничим капіталами без вигадування причинності.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу встановити можливі компроміси між фінансовим, людським та виробничим капіталами без вигадування причинності. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є карта капіталів, альтернативні гіпотези та сценарій перевірки.

Питання для закріплення вивченого матеріалу та самоконтролю

1. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «компроміси між видами капіталу під час реалізації стратегічних альтернатив»?
2. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
3. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «невидимі залежності бізнес-моделі від зовнішніх ресурсів і ланцюга створення вартості»?
4. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
5. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «виявлення виснаження, відновлення та перетворення капіталів за неповних даних»?
6. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
7. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «критична оцінка причинних зв’язків між інвестиціями у капітали й результативністю»?
8. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
9. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «сценарна стійкість бізнес-моделі та межі професійних прогнозних висновків»?
10. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?

Обов’язкові завдання для самостійної роботи

Завдання 3.1. Критична експертиза твердження

Виявте факти, оцінки та недоведені причинні зв’язки у повідомленні: «Підприємство скоротило витрати на навчання на 30 %, збільшило випуск на 9 %,

але частота браку зросла». Підготуйте виправлену редакцію до 120 слів. Побудуйте доказову матрицю щонайменше для шести тверджень із колонками «твердження – перевірювані дані – альтернативне пояснення – статус – необхідна дія». Для двох тверджень підготуйте виправлені редакції з різним рівнем упевненості. Завершіть висновком на 180–250 слів.

Завдання 3.2. Матриця інформаційних прогалин

Складіть таблицю з п’ятьма полями: «твердження – наявне джерело – чого бракує – спосіб перевірки – допустимий висновок» для вихідної ситуації. Розгорніть робочу таблицю щонайменше до восьми рядків. У кожному вкажіть не лише прогалину, а й власника даних, спосіб їх отримання, наслідок відсутності та пріоритет перевірки. Поясніть, які дві прогалини блокують остаточне професійне судження, а які дозволяють умовний висновок.

Твердження	Джерело	Прогалина	Перевірка

Завдання 3.3. Порівняння методологічних підходів

Порівняйте два способи оцінювання проблеми: за окремим KPI та за взаємозв’язком KPI зі стратегією і капіталами. Поясніть переваги та межі обох. Для порівняння визначте не менше п’яти критеріїв, зокрема периметр, суттєвість, часовий горизонт, простежуваність і придатність до рішення. За кожним критерієм наведіть доказ, перевагу, обмеження та ситуацію, коли обраний підхід необхідно змінити. Не використовуйте необґрунтоване сумарне рейтингування.

Завдання 3.4. Аудит професійних помилок

Проаналізуйте чотири ризики: змішування періодів, непідтверджена причинність, вибіркове вилучення негативних даних, відсутність джерела. Для кожного запропонуйте контроль. Складіть реєстр мінімум із шести помилок різних типів: змістових, інформаційних, методичних, нормативних та організаційних. Для кожної зазначте, яке твердження вона викривляє, як її виявити, хто має виконати контроль і як документувати виправлення. Сформулюйте три правила попередження повторення.

Завдання 3.5. Карта потреб користувачів

Складіть два короткі повідомлення на основі однакових фактів: для постачальника фінансового капіталу та для керівника підприємства. Не змінюйте зміст установлених фактів. Виділіть щонайменше три групи користувачів із різними рішеннями та інформаційними потребами. Для кожної визначте необхідну деталізацію, два критичних показники, одне обмеження доступу та одну можливу помилку інтерпретації. Створіть три узгоджені, але різні за акцентом повідомлення.

Завдання 3.6. Редактор аналітичної порівнянності

Побудуйте перелік питань для перевірки зіставності показників: межі діяльності, роки, одиниці виміру, формули, зміна структури. Назвіть два блокувальні недоліки. Розробіть повну таблицю перевірки зіставності за двома періодами, визначивши чисельник і знаменник кожного відносного показника, одиниці виміру, периметр, методику та можливі структурні зрушення. Запропонуйте два допустимі способи перерахунку і випадок, коли порівняння необхідно відхилити.

Завдання 3.7. Сценарний конструктор

Розгляньте два припущення, що можуть змінити інтерпретацію ситуації, та визначте контрольні джерела. Подайте висновок для базового і несприятливого сценарію. Побудуйте базовий, сприятливий і несприятливий сценарії без вигаданих імовірностей. Для кожного назвіть тригер, вплив на капітали та KPI, доступні докази, можливу управлінську реакцію і підставу перегляду рекомендації. Окремо визначте факт, який може спростувати початковий вибір.

Завдання 3.8. Робоча форма простежуваності

Сформуйте паспорт одного показника або твердження: відповідальний, формула, джерело, період, версія, контроль, обмеження, використання у звіті. Сформуйте повний паспорт даних: джерело та власник, період, периметр, первинне значення, одиниця, формула, трансформація, версія, контроль, погодження і кінцеве місце розкриття. Побудуйте трасування від вихідного документа до звіту та передбачте процедуру виправлення помилки після публікації.

Завдання 3.9. Короткий професійний меморандум

Підготуйте до однієї сторінки аргументований висновок: проблему, підтверджені факти, обмеження, дві можливі дії та критерій їхнього вибору. Підготуйте професійну аналітичну записку обсягом 350–500 слів із чіткою структурою: запит, методика, три встановлені обставини, альтернативні пояснення, ризики, мінімум два варіанти дій і рекомендація. Додайте короткий додаток із переліком використаних джерел та статусом їх перевірки.

Завдання 3.10. Комплексне завдання підвищеної складності

Виконайте повну перевірку навчальної ситуації: підприємство скоротило витрати на навчання на 30 %, збільшило випуск на 9 %, але частота браку зросла. Результат – карта капіталів, альтернативні гіпотези та сценарій перевірки, перелік трьох ризиків, карта додаткових джерел і кінцевий висновок. Об’єднайте результати попередніх завдань у кейс із не менш як двома методологічними конфліктами. Підготуйте а) карту бізнес-моделі або нормативних вимог (за темою); б) доказову матрицю на 8–10 записів; в) три сценарії; г) реєстр чотирьох ризиків; ґ) дорожню карту з відповідальними та контрольними точками; д)

висновок 500–700 слів із застереженнями. Окремо вкажіть, що змусить переглянути рішення.

Тестові завдання для самоконтролю

Оберіть одну правильну відповідь.

3.1. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

3.2. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

3.3. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних

3.4. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку

3.5. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

3.6. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

3.7. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

3.8. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм

б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних
3.9. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку
3.10. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

Аналітичне завдання на вибір

Виконайте один із трьох варіантів. Рекомендований обсяг – 1–2 сторінки з власним обґрунтованим висновком.

Варіант 1. Порівняльний аналіз

Дослідіть два відкриті корпоративні звіти за питаннями самостійного плану та визначте відмінності у доказовості розкриттів.

Варіант 2. Методичний проєкт

Розробіть інструмент контролю або робочу форму для перевірки проблеми: встановити можливі компроміси між фінансовим, людським та виробничим капіталами без вигадування причинності.

Варіант 3. Аналітичне дослідження

Сформуйте записку на основі умовної ситуації: підприємство скоротило витрати на навчання на 30 %, збільшило випуск на 9 %, але частота браку зросла. Обґрунтуйте дві альтернативні інтерпретації.

Вимоги до оформлення результатів самостійної роботи

– подавати тільки перевірювані твердження, відокремлюючи факти від припущень;

– зазначати повні реквізити використаних стандартів, звітів, URL або DOI;

– кожну таблицю чи схему доповнювати коротким змістовним висновком;

– дотримуватися Times New Roman 14 пт, таблиці 12 пт, вирівнювання за шириною;

– не підміняти власний аналіз автоматично згенерованим текстом.

Глосарій до теми

Капітальний компроміс – ситуація, коли поліпшення одного виду капіталу пов’язане з можливим зменшенням іншого.

Виснаження капіталу – скорочення кількості, якості або потенціалу ресурсу, доступного організації чи іншим сторонам.

Ланцюг створення вартості – сукупність взаємопов'язаних дій і відносин, за допомогою яких організація формує результати.

Залежність бізнес-моделі – умова існування або результативності бізнес-моделі, пов'язана з конкретним ресурсом, процесом чи партнером.

Сценарна стійкість – здатність бізнес-моделі функціонувати за різних обґрунтованих змін умов.

Методичний підсумок теми

Самостійне дослідження теми «Інтегроване мислення, бізнес-модель та концепція капіталів підприємства» дає змогу перейти від розуміння теоретичних положень до перевірки їх практичного застосування. Центральним результатом є вміння бачити обмеження корпоративних розкриттів, порівнювати альтернативні підходи та формувати судження, межі якого підтверджуються доступними джерелами. Поглиблене самостійне опрацювання має приводити до доказово обґрунтованого професійного судження: встановлення джерела, вибору критерію, перевірки зіставності, виявлення альтернативних пояснень і визначення меж результату. Для теми особливо важливі компроміс між фінансовим, людським, виробничим та соціально-репутаційним капіталами. Навіть належно розрахований KPI не можна інтерпретувати поза бізнес-моделлю, ризиками та змінами відповідних капіталів.

Особливе значення має опрацювання питання «Компроміси між видами капіталу під час реалізації стратегічних альтернатив» у взаємозв'язку з іншими питаннями плану. У підсумку результат повинен не тільки описувати виявлену невідповідність, а й визначати необхідну перевірку, відповідального за джерело та практично придатний спосіб удосконалення звітної інформації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

ТЕМА 4. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ТА СТРУКТУРА ІНТЕГРОВАНОГО ЗВІТУ

Мета самостійної роботи

Поглибити самостійне розуміння проблемних аспектів теми «Принципи формування та структура інтегрованого звіту», сформувати здатність критично зіставляти професійні твердження з доказами, оцінювати інформаційні обмеження та обґрунтовувати рішення на основі перевірюваних фінансових і нефінансових даних. Особливу увагу приділити методичній самостійності, точності висновків і практичній придатності підготовлених матеріалів.

Очікувані результати самостійного опрацювання

– самостійно аналізувати вирішення складних випадків відбору суттєвої інформації за обмеженого обсягу звіту;

– самостійно аналізувати критична перевірка збалансованості позитивних і негативних розкриттів;

– самостійно аналізувати редагування декларативних повідомлень у перевірювані зв’язні твердження;

– самостійно аналізувати оцінювання порівнянності показників за зміни методики або меж звіту;

– самостійно аналізувати побудова маршруту від суттєвого питання до доказу, змістового елемента й висновку;

Перелік ключових термінів і понять

Редакційна збалансованість; Межа суттєвості; Порівнянність; Зв’язність розкриттів; Доказова карта; професійне судження; суттєвість; доказовість; інформаційні обмеження.

План самостійного опрацювання теми

4.1. Вирішення складних випадків відбору суттєвої інформації за обмеженого обсягу звіту.
4.2. Критична перевірка збалансованості позитивних і негативних розкриттів.
4.3. Редагування декларативних повідомлень у перевірювані зв’язні твердження.
4.4. Оцінювання порівнянності показників за зміни методики або меж звіту.
4.5. Побудова маршруту від суттєвого питання до доказу, змістового елемента й висновку.

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання

При опрацюванні першого питання «Вирішення складних випадків відбору суттєвої інформації за обмеженого обсягу звіту» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Почніть із формулювання конкретного дослідницького запитання, пов'язаного з назвою підпункту, і визначення адресата результату. Не варто переповідати лекційне визначення: самостійне опрацювання має виявити, за яких умов застосування поняття змінює оцінку звітності або управлінського рішення. Предметний орієнтир – суттєвість, збалансованість, пов'язаність змістових елементів і зрозумілість інтегрованого звіту.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: компанія повідомляє про кліматичні досягнення, проте не розкриває базовий період, негативні наслідки й ланцюг досягнення стратегічної мети. Вихідна інформаційна база: матриця суттєвих питань, ризики, цілі й фактичні KPI, межі звіту, джерела негативних і позитивних змін. Складіть двоколонковий реєстр «підтверджено – потребує перевірки», доповнивши його третім полем «вплив на висновок». Оцініть, чи пов'язаний кожен показник саме з поставленим питанням, і поясніть, які важливі зміни в капіталах або бізнес-моделі залишаються поза розкриттям. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 4.1: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні другого питання «Критична перевірка збалансованості позитивних і негативних розкриттів» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Насамперед розмежуйте вимоги до доказів і професійні припущення. Встановіть одиницю спостереження, період, периметр звітування та умови порівнянності; опишіть, які наслідки для користувача виникають, коли один з елементів не підтверджено. Предметний орієнтир – суттєвість, збалансованість, пов'язаність змістових елементів і зрозумілість інтегрованого звіту.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: компанія повідомляє про кліматичні досягнення, проте не розкриває базовий період, негативні наслідки й ланцюг досягнення стратегічної мети. Вихідна інформаційна база: матриця суттєвих питань, ризики, цілі й фактичні KPI, межі звіту, джерела негативних і позитивних змін. Сформуйте таблицю обґрунтування критеріїв: сутність показника, метод вимірювання, відповідальний за дані, період і допустимість порівняння. Окремо зазначте вимоги, порушення яких не можна компенсувати гарним описом чи зростанням інших KPI. Не домислюйте відсутні

значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 4.2: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні третього питання «Редагування декларативних повідомлень у перевірювані зв'язні твердження» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Зіставте принаймні дві обґрунтовані інтерпретації вихідної ситуації. Для кожної визначте, яке додаткове джерело підтвердило б або спростувало її, а також поясніть, чому сам збіг двох показників не встановлює причинного зв'язку. Предметний орієнтир – суттєвість, збалансованість, пов'язаність змістових елементів і зрозумілість інтегрованого звіту.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: компанія повідомляє про кліматичні досягнення, проте не розкриває базовий період, негативні наслідки й ланцюг досягнення стратегічної мети. Вихідна інформаційна база: матриця суттєвих питань, ризики, цілі й фактичні KPI, межі звіту, джерела негативних і позитивних змін. Побудуйте ланцюг «твердження – джерело – методика – контроль – професійна інтерпретація». Наведіть два альтернативні пояснення спостережуваного результату й визначте мінімально достатні додаткові докази для їх перевірки. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 4.3: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні четвертого питання «Оцінювання порівнянності показників за зміни методики або меж звіту» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Розгляньте питання через критичну оцінку якості корпоративного розкриття. Виявляйте не лише відсутність даних, а й ризики вибірковості, непослідовності формул, зміни меж спостереження, неповного опису ризиків та необґрунтованих висновків. Предметний орієнтир – суттєвість, збалансованість, пов'язаність змістових елементів і зрозумілість інтегрованого звіту.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: компанія повідомляє про кліматичні досягнення, проте не розкриває базовий період, негативні наслідки й ланцюг досягнення стратегічної мети. Вихідна інформаційна база: матриця суттєвих питань, ризики, цілі й фактичні KPI, межі звіту, джерела негативних і позитивних змін. Створіть карту ризиків розкриття: проблема,

потенційне викривлення, наслідок для користувача, контрольна дія й відповідальний. Запропонуйте виправлення негативного або невизначеного показника без приховування несприятливого результату. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 4.4: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні п'ятого питання «Побудова маршруту від суттєвого питання до доказу, змістового елемента й висновку» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Завершіть опрацювання професійним судженням, придатним до використання визначеним адресатом. Відокремте підтверджене від невстановленого, запропонуйте перевірювану наступну дію та умову, за якої висновок слід переглянути. Предметний орієнтир – суттєвість, збалансованість, пов'язаність змістових елементів і зрозумілість інтегрованого звіту.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: компанія повідомляє про кліматичні досягнення, проте не розкриває базовий період, негативні наслідки й ланцюг досягнення стратегічної мети. Вихідна інформаційна база: матриця суттєвих питань, ризики, цілі й фактичні KPI, межі звіту, джерела негативних і позитивних змін. Підготуйте коротке судження зі структурою «факт – метод – інтерпретація – обмеження – рекомендація». Проведіть тест чутливості: змініть одне суттєве припущення та поясніть, чи залишається висновок професійно захищуваним. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 4.5: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

Методичні приклади виконання самостійної роботи

Приклад 4.1. Оцінювання меж корпоративного твердження

Умова. На умовному підприємстві компанія подає 18 позитивних KPI, не розкриває три суттєві операційні інциденти та змінює базу порівняння. Необхідно оцінити збалансованість та суттєвість повідомлень, не створюючи непідтверджених оцінок.

Розв'язання.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу оцінити збалансованість та суттєвість повідомлень, не створюючи непідтверджених оцінок. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є редакційна карта суттєвих розкриттів і пропозиції виправлень.

Приклад 4.2. Вибір способу перевірки та узгодження інформації

Умова. На умовному підприємстві компанія подає 18 позитивних KPI, не розкриває три суттєві операційні інциденти та змінює базу порівняння. Необхідно оцінити збалансованість та суттєвість повідомлень, не створюючи непідтверджених оцінок.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу оцінити збалансованість та суттєвість повідомлень, не створюючи непідтверджених оцінок. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є редакційна карта суттєвих розкриттів і пропозиції виправлень.

Приклад 4.3. Професійна рекомендація за неповних відомостей

Умова. На умовному підприємстві компанія подає 18 позитивних KPI, не розкриває три суттєві операційні інциденти та змінює базу порівняння. Необхідно оцінити збалансованість та суттєвість повідомлень, не створюючи непідтверджених оцінок.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу оцінити збалансованість та суттєвість повідомлень, не створюючи непідтверджених оцінок. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є редакційна карта суттєвих розкриттів і пропозиції виправлень.

Питання для закріплення вивченого матеріалу та самоконтролю

1. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «вирішення складних випадків відбору суттєвої інформації за обмеженого обсягу звіту»?
2. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
3. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «критична перевірка збалансованості позитивних і негативних розкриттів»?
4. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
5. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «редагування декларативних повідомлень у перевірювані зв’язні твердження»?
6. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
7. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «оцінювання порівнянності показників за зміни методики або меж звіту»?
8. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
9. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «побудова маршруту від суттєвого питання до доказу, змістового елемента й висновку»?
10. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?

Обов’язкові завдання для самостійної роботи

Завдання 4.1. Критична експертиза твердження

Виявте факти, оцінки та недоведені причинні зв’язки у повідомленні: «Компанія подає 18 позитивних KPI, не розкриває три суттєві операційні інциденти та змінює базу порівняння». Підготуйте виправлену редакцію до 120 слів. Побудуйте доказову матрицю щонайменше для шести тверджень із колонками «твердження – перевірювані дані – альтернативне пояснення – статус – необхідна дія». Для двох тверджень підготуйте виправлені редакції з різним рівнем упевненості. Завершіть висновком на 180–250 слів.

Завдання 4.2. Матриця інформаційних прогалин

Складіть таблицю з п’ятьма полями: «твердження – наявне джерело – чого бракує – спосіб перевірки – допустимий висновок» для вихідної ситуації. Розгорніть робочу таблицю щонайменше до восьми рядків. У кожному вкажіть не лише прогалину, а й власника даних, спосіб їх отримання, наслідок відсутності та пріоритет перевірки. Поясніть, які дві прогалини блокують остаточне професійне судження, а які дозволяють умовний висновок.

Твердження	Джерело	Прогалина	Перевірка

Завдання 4.3. Порівняння методологічних підходів

Порівняйте два способи оцінювання проблеми: за окремим KPI та за взаємозв’язком KPI зі стратегією і капіталами. Поясніть переваги та межі обох. Для порівняння визначте не менше п’яти критеріїв, зокрема периметр, суттєвість, часовий горизонт, простежуваність і придатність до рішення. За кожним критерієм наведіть доказ, перевагу, обмеження та ситуацію, коли обраний підхід необхідно змінити. Не використовуйте необґрунтоване сумарне рейтингування.

Завдання 4.4. Аудит професійних помилок

Проаналізуйте чотири ризики: змішування періодів, непідтверджена причинність, вибіркове вилучення негативних даних, відсутність джерела. Для кожного запропонуйте контроль. Складіть реєстр мінімум із шести помилок різних типів: змістових, інформаційних, методичних, нормативних та організаційних. Для кожної зазначте, яке твердження вона викривляє, як її виявити, хто має виконати контроль і як документувати виправлення. Сформулюйте три правила попередження повторення.

Завдання 4.5. Карта потреб користувачів

Складіть два короткі повідомлення на основі однакових фактів: для постачальника фінансового капіталу та для керівника підприємства. Не змінюйте зміст установлених фактів. Виділіть щонайменше три групи користувачів із різними рішеннями та інформаційними потребами. Для кожної визначте необхідну деталізацію, два критичних показники, одне обмеження доступу та одну можливу

помилку інтерпретації. Створіть три узгоджені, але різні за акцентом повідомлення.

Завдання 4.6. Редактор аналітичної порівнянності

Побудуйте перелік питань для перевірки зіставності показників: межі діяльності, роки, одиниці виміру, формули, зміна структури. Назвіть два блокувальні недоліки. Розробіть повну таблицю перевірки зіставності за двома періодами, визначивши чисельник і знаменник кожного відносного показника, одиниці виміру, периметр, методику та можливі структурні зрушення. Запропонуйте два допустимі способи перерахунку і випадок, коли порівняння необхідно відхилити.

Завдання 4.7. Сценарний конструктор

Розгляньте два припущення, що можуть змінити інтерпретацію ситуації, та визначте контрольні джерела. Подайте висновок для базового і несприятливого сценарію. Побудуйте базовий, сприятливий і несприятливий сценарії без вигаданих імовірностей. Для кожного назвіть тригер, вплив на капітали та KPI, доступні докази, можливу управлінську реакцію і підставу перегляду рекомендації. Окремо визначте факт, який може спростувати початковий вибір.

Завдання 4.8. Робоча форма простежуваності

Сформуйте паспорт одного показника або твердження: відповідальний, формула, джерело, період, версія, контроль, обмеження, використання у звіті. Сформуйте повний паспорт даних: джерело та власник, період, периметр, первинне значення, одиниця, формула, трансформація, версія, контроль, погодження і кінцеве місце розкриття. Побудуйте трасування від вихідного документа до звіту та передбачте процедуру виправлення помилки після публікації.

Завдання 4.9. Короткий професійний меморандум

Підготуйте до однієї сторінки аргументований висновок: проблему, підтверджені факти, обмеження, дві можливі дії та критерій їхнього вибору. Підготуйте професійну аналітичну записку обсягом 350–500 слів із чіткою структурою: запит, методика, три встановлені обставини, альтернативні пояснення, ризики, мінімум два варіанти дій і рекомендація. Додайте короткий додаток із переліком використаних джерел та статусом їх перевірки.

Завдання 4.10. Комплексне завдання підвищеної складності

Виконайте повну перевірку навчальної ситуації: компанія подає 18 позитивних KPI, не розкриває три суттєві операційні інциденти та змінює базу порівняння. Результат – редакційна карта суттєвих розкриттів і пропозиції виправлень, перелік трьох ризиків, карта додаткових джерел і кінцевий висновок. Об’єднайте результати попередніх завдань у кейс із не менш як двома методологічними конфліктами. Підготуйте а) карту бізнес-моделі або

нормативних вимог (за темою); б) доказову матрицю на 8–10 записів; в) три сценарії; г) реєстр чотирьох ризиків; ґ) дорожню карту з відповідальними та контрольними точками; д) висновок 500–700 слів із застереженнями. Окремо вкажіть, що змусить переглянути рішення.

Тестові завдання для самоконтролю

Оберіть одну правильну відповідь.

4.1. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

4.2. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

4.3. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних

4.4. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку

4.5. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

4.6. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

4.7. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

4.8. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних
4.9. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку
4.10. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

Аналітичне завдання на вибір

Виконайте один із трьох варіантів. Рекомендований обсяг – 1–2 сторінки з власним обґрунтованим висновком.

Варіант 1. Порівняльний аналіз

Дослідіть два відкриті корпоративні звіти за питаннями самостійного плану та визначте відмінності у доказовості розкриттів.

Варіант 2. Методичний проєкт

Розробіть інструмент контролю або робочу форму для перевірки проблеми: оцінити збалансованість та суттєвість повідомлень, не створюючи непідтверджених оцінок.

Варіант 3. Аналітичне дослідження

Сформуйте записку на основі умовної ситуації: компанія подає 18 позитивних KPI, не розкриває три суттєві операційні інциденти та змінює базу порівняння. Обґрунтуйте дві альтернативні інтерпретації.

Вимоги до оформлення результатів самостійної роботи

– подавати тільки перевірювані твердження, відокремлюючи факти від припущень;

– зазначати повні реквізити використаних стандартів, звітів, URL або DOI;

– кожну таблицю чи схему доповнювати коротким змістовним висновком;

– дотримуватися Times New Roman 14 пт, таблиці 12 пт, вирівнювання за шириною;

– не підміняти власний аналіз автоматично згенерованим текстом.

Глосарій до теми

Редакційна збалансованість – однаково обґрунтоване висвітлення сприятливих і несприятливих результатів.

Межа суттєвості – практичний критерій включення відомостей, здатних вплинути на оцінки користувачів.

Порівнянність – можливість коректно зіставляти показники різних періодів або організацій за узгодженими правилами.

Зв'язність розкриттів – наявність логічних і доказових зв'язків між різними частинами корпоративного звіту.

Доказова карта – робочий документ, що пов'язує кожне суттєве твердження з джерелом, перевіркою та обмеженнями.

Методичний підсумок теми

Самостійне дослідження теми «Принципи формування та структура інтегрованого звіту» дає змогу перейти від розуміння теоретичних положень до перевірки їх практичного застосування. Центральним результатом є вміння бачити обмеження корпоративних розкриттів, порівнювати альтернативні підходи та формувати судження, межі якого підтверджуються доступними джерелами. Поглиблене самостійне опрацювання має приводити до доказово обґрунтованого професійного судження: встановлення джерела, вибору критерію, перевірки зіставності, виявлення альтернативних пояснень і визначення меж результату. Для теми особливо важливі суттєвість, збалансованість, пов'язаність змістових елементів і зрозумілість інтегрованого звіту. Навіть належно розрахований KPI не можна інтерпретувати поза бізнес-моделлю, ризиками та змінами відповідних капіталів.

Особливе значення має опрацювання питання «Вирішення складних випадків відбору суттєвої інформації за обмеженого обсягу звіту» у взаємозв'язку з іншими питаннями плану. У підсумку результат повинен не тільки описувати виявлену невідповідність, а й визначати необхідну перевірку, відповідального за джерело та практично придатний спосіб удосконалення звітної інформації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАКТИКА ІНТЕГРОВАНОГО ЗВІТУВАННЯ

ТЕМА 5. ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

Мета самостійної роботи

Поглибити самостійне розуміння проблемних аспектів теми «Обліково-інформаційне забезпечення формування інтегрованої звітності», сформувати здатність критично зіставляти професійні твердження з доказами, оцінювати інформаційні обмеження та обґрунтовувати рішення на основі перевірюваних фінансових і нефінансових даних. Особливу увагу приділити методичній самостійності, точності висновків і практичній придатності підготовлених матеріалів.

Очікувані результати самостійного опрацювання

– самостійно аналізувати діагностика прогалин у походженні й власності фінансових та нефінансових даних;

– самостійно аналізувати зіставність показників за різних одиниць виміру, періодів і периметрів;

– самостійно аналізувати контроль змін методик розрахунку kpi і повторне відтворення результату;

– самостійно аналізувати управління суперечливими джерелами та рішення щодо неповних наборів даних;

– самостійно аналізувати проєктування паспорта показника як інструмента відповідальності й простежуваності;

Перелік ключових термінів і понять

Паспорт показника; Походження даних; Одиниця вимірювання; Контроль версій; Зіставність KPI; професійне судження; суттєвість; доказовість; інформаційні обмеження.

План самостійного опрацювання теми

5.1. Діагностика прогалин у походженні й власності фінансових та нефінансових даних.
5.2. Зіставність показників за різних одиниць виміру, періодів і периметрів.
5.3. Контроль змін методик розрахунку KPI і повторне відтворення результату.
5.4. Управління суперечливими джерелами та рішення щодо неповних наборів даних.
5.5. Проєктування паспорта показника як інструмента відповідальності й простежуваності.

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання

При опрацюванні першого питання «Діагностика прогалин у походженні й власності фінансових та нефінансових даних» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Почніть із формулювання конкретного дослідницького запитання, пов'язаного з назвою підпункту, і визначення адресата результату. Не варто переповідати лекційне визначення: самостійне опрацювання має виявити, за яких умов застосування поняття змінює оцінку звітності або управлінського рішення. Предметний орієнтир – простежуваність показника, узгодження одиниць виміру, періоду, периметра та права власності на дані.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: фінансовий підрозділ звітує про енергетичні витрати, виробництво – про фізичне споживання енергії, а ESG-команда використовує інший периметр. Вихідна інформаційна база: рахунки та первинні документи, показники лічильників, виробничий випуск, паспорт KPI, дати та версії наборів. Складіть двоколонковий реєстр «підтверджено – потребує перевірки», доповнивши його третім полем «вплив на висновок». Оцініть, чи пов'язаний кожен показник саме з поставленим питанням, і поясніть, які важливі зміни в капіталах або бізнес-моделі залишаються поза розкриттям. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 5.1: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні другого питання «Зіставність показників за різних одиниць виміру, періодів і периметрів» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Насамперед розмежуйте вимоги до доказів і професійні припущення. Встановіть одиницю спостереження, період, периметр звітування та умови порівнянності; опишіть, які наслідки для користувача виникають, коли один з елементів не підтверджено. Предметний орієнтир – простежуваність показника, узгодження одиниць виміру, періоду, периметра та права власності на дані.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: фінансовий підрозділ звітує про енергетичні витрати, виробництво – про фізичне споживання енергії, а ESG-команда використовує інший периметр. Вихідна інформаційна база: рахунки та первинні документи, показники лічильників, виробничий випуск, паспорт KPI, дати та версії наборів. Сформуйте таблицю обґрунтування критеріїв: сутність показника, метод вимірювання, відповідальний за дані, період і допустимість порівняння. Окремо зазначте вимоги, порушення яких не можна компенсувати гарним описом чи зростанням інших KPI. Не домислюйте відсутні

значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 5.2: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні третього питання «Контроль змін методик розрахунку KPI і повторне відтворення результату» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Зіставте принаймні дві обґрунтовані інтерпретації вихідної ситуації. Для кожної визначте, яке додаткове джерело підтвердило б або спростувало її, а також поясніть, чому сам збіг двох показників не встановлює причинного зв'язку. Предметний орієнтир – простежуваність показника, узгодження одиниць виміру, періоду, периметра та права власності на дані.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: фінансовий підрозділ звітує про енергетичні витрати, виробництво – про фізичне споживання енергії, а ESG-команда використовує інший периметр. Вихідна інформаційна база: рахунки та первинні документи, показники лічильників, виробничий випуск, паспорт KPI, дати та версії наборів. Побудуйте ланцюг «твердження – джерело – методика – контроль – професійна інтерпретація». Наведіть два альтернативні пояснення спостережуваного результату й визначте мінімально достатні додаткові докази для їх перевірки. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 5.3: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні четвертого питання «Управління суперечливими джерелами та рішення щодо неповних наборів даних» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Розгляньте питання через критичну оцінку якості корпоративного розкриття. Виявляйте не лише відсутність даних, а й ризики вибірковості, непослідовності формул, зміни меж спостереження, неповного опису ризиків та необґрунтованих висновків. Предметний орієнтир – простежуваність показника, узгодження одиниць виміру, періоду, периметра та права власності на дані.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: фінансовий підрозділ звітує про енергетичні витрати, виробництво – про фізичне споживання енергії, а ESG-команда використовує інший периметр. Вихідна інформаційна база: рахунки та первинні документи, показники лічильників, виробничий випуск, паспорт KPI, дати та версії наборів. Створіть карту ризиків розкриття: проблема,

потенційне викривлення, наслідок для користувача, контрольна дія й відповідальний. Запропонуйте виправлення негативного або невизначеного показника без приховування несприятливого результату. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 5.4: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні п’ятого питання «Проєктування паспорта показника як інструмента відповідальності й простежуваності» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Завершіть опрацювання професійним судженням, придатним до використання визначеним адресатом. Відокремте підтверджене від невстановленого, запропонуйте перевірювану наступну дію та умову, за якої висновок слід переглянути. Предметний орієнтир – простежуваність показника, узгодження одиниць виміру, періоду, периметра та права власності на дані.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: фінансовий підрозділ звітує про енергетичні витрати, виробництво – про фізичне споживання енергії, а ESG-команда використовує інший периметр. Вихідна інформаційна база: рахунки та первинні документи, показники лічильників, виробничий випуск, паспорт KPI, дати та версії наборів. Підготуйте коротке судження зі структурою «факт – метод – інтерпретація – обмеження – рекомендація». Проведіть тест чутливості: змініть одне суттєве припущення та поясніть, чи залишається висновок професійно захищуваним. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 5.5: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

Методичні приклади виконання самостійної роботи

Приклад 5.1. Оцінювання меж корпоративного твердження

Умова. На умовному підприємстві енергоємність у двох реєстрах становить 1,8 та 2,1 МВт·год/од., але один реєстр не враховує орендований майданчик. Необхідно перевірити можливість порівняння показників до формування висновку про енергоефективність.

Розв’язання.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу перевірити можливість порівняння показників до формування висновку про енергоефективність. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є паспорт KPI, перелік розбіжностей та контрольний маршрут.

Приклад 5.2. Вибір способу перевірки та узгодження інформації

Умова. На умовному підприємстві енергоємність у двох реєстрах становить 1,8 та 2,1 МВт·год/од., але один реєстр не враховує орендований майданчик. Необхідно перевірити можливість порівняння показників до формування висновку про енергоефективність.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу перевірити можливість порівняння показників до формування висновку про енергоефективність. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є паспорт KPI, перелік розбіжностей та контрольний маршрут.

Приклад 5.3. Професійна рекомендація за неповних відомостей

Умова. На умовному підприємстві енергоємність у двох реєстрах становить 1,8 та 2,1 МВт·год/од., але один реєстр не враховує орендований майданчик. Необхідно перевірити можливість порівняння показників до формування висновку про енергоефективність.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов'язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу перевірити можливість порівняння показників до формування висновку про енергоефективність. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є паспорт KPI, перелік розбіжностей та контрольний маршрут.

Питання для закріплення вивченого матеріалу та самоконтролю

1. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «діагностика прогалин у походженні й власності фінансових та нефінансових даних»?
2. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
3. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «зіставність показників за різних одиниць виміру, періодів і периметрів»?
4. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
5. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «контроль змін методик розрахунку KPI і повторне відтворення результату»?
6. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
7. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «управління суперечливими джерелами та рішення щодо неповних наборів даних»?
8. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
9. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «проєктування паспорта показника як інструмента відповідальності й простежуваності»?
10. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?

Обов'язкові завдання для самостійної роботи

Завдання 5.1. Критична експертиза твердження

Виявте факти, оцінки та недоведені причинні зв’язки у повідомленні: «Енергоємність у двох реєстрах становить 1,8 та 2,1 МВт·год/од., але один реєстр не враховує орендований майданчик». Підготуйте виправлену редакцію до 120 слів. Побудуйте доказову матрицю щонайменше для шести тверджень із колонками «твердження – перевірювані дані – альтернативне пояснення – статус – необхідна дія». Для двох тверджень підготуйте виправлені редакції з різним рівнем упевненості. Завершіть висновком на 180–250 слів.

Завдання 5.2. Матриця інформаційних прогалин

Складіть таблицю з п’ятьма полями: «твердження – наявне джерело – чого бракує – спосіб перевірки – допустимий висновок» для вихідної ситуації. Розгорніть робочу таблицю щонайменше до восьми рядків. У кожному вкажіть не лише прогалину, а й власника даних, спосіб їх отримання, наслідок відсутності та пріоритет перевірки. Поясніть, які дві прогалини блокують остаточне професійне судження, а які дозволяють умовний висновок.

Твердження	Джерело	Прогалина	Перевірка

Завдання 5.3. Порівняння методологічних підходів

Порівняйте два способи оцінювання проблеми: за окремим KPI та за взаємозв’язком KPI зі стратегією і капіталами. Поясніть переваги та межі обох. Для порівняння визначте не менше п’яти критеріїв, зокрема периметр, суттєвість, часовий горизонт, простежуваність і придатність до рішення. За кожним критерієм наведіть доказ, перевагу, обмеження та ситуацію, коли обраний підхід необхідно змінити. Не використовуйте необґрунтоване сумарне рейтингування.

Завдання 5.4. Аудит професійних помилок

Проаналізуйте чотири ризики: змішування періодів, непідтверджена причинність, вибіркове вилучення негативних даних, відсутність джерела. Для кожного запропонуйте контроль. Складіть реєстр мінімум із шести помилок різних типів: змістових, інформаційних, методичних, нормативних та організаційних. Для кожної зазначте, яке твердження вона викривляє, як її виявити, хто має виконати контроль і як документувати виправлення. Сформулюйте три правила попередження повторення.

Завдання 5.5. Карта потреб користувачів

Складіть два короткі повідомлення на основі однакових фактів: для постачальника фінансового капіталу та для керівника підприємства. Не змінюйте зміст установлених фактів. Виділіть щонайменше три групи користувачів із різними рішеннями та інформаційними потребами. Для кожної визначте необхідну деталізацію, два критичних показники, одне обмеження доступу та одну можливу

помилку інтерпретації. Створіть три узгоджені, але різні за акцентом повідомлення.

Завдання 5.6. Редактор аналітичної порівнянності

Побудуйте перелік питань для перевірки зіставності показників: межі діяльності, роки, одиниці виміру, формули, зміна структури. Назвіть два блокувальні недоліки. Розробіть повну таблицю перевірки зіставності за двома періодами, визначивши чисельник і знаменник кожного відносного показника, одиниці виміру, периметр, методику та можливі структурні зрушення. Запропонуйте два допустимі способи перерахунку і випадок, коли порівняння необхідно відхилити.

Завдання 5.7. Сценарний конструктор

Розгляньте два припущення, що можуть змінити інтерпретацію ситуації, та визначте контрольні джерела. Подайте висновок для базового і несприятливого сценарію. Побудуйте базовий, сприятливий і несприятливий сценарії без вигаданих імовірностей. Для кожного назвіть тригер, вплив на капітали та KPI, доступні докази, можливу управлінську реакцію і підставу перегляду рекомендації. Окремо визначте факт, який може спростувати початковий вибір.

Завдання 5.8. Робоча форма простежуваності

Сформуйте паспорт одного показника або твердження: відповідальний, формула, джерело, період, версія, контроль, обмеження, використання у звіті. Сформуйте повний паспорт даних: джерело та власник, період, периметр, первинне значення, одиниця, формула, трансформація, версія, контроль, погодження і кінцеве місце розкриття. Побудуйте трасування від вихідного документа до звіту та передбачте процедуру виправлення помилки після публікації.

Завдання 5.9. Короткий професійний меморандум

Підготуйте до однієї сторінки аргументований висновок: проблему, підтверджені факти, обмеження, дві можливі дії та критерій їхнього вибору. Підготуйте професійну аналітичну записку обсягом 350–500 слів із чіткою структурою: запит, методика, три встановлені обставини, альтернативні пояснення, ризики, мінімум два варіанти дій і рекомендація. Додайте короткий додаток із переліком використаних джерел та статусом їх перевірки.

Завдання 5.10. Комплексне завдання підвищеної складності

Виконайте повну перевірку навчальної ситуації: енергоємність у двох реєстрах становить 1,8 та 2,1 МВт·год/од., але один реєстр не враховує орендований майданчик. Результат – паспорт KPI, перелік розбіжностей та контрольний маршрут, перелік трьох ризиків, карта додаткових джерел і кінцевий висновок. Об’єднайте результати попередніх завдань у кейс із не менш як двома методологічними конфліктами. Підготуйте а) карту бізнес-моделі або

нормативних вимог (за темою); б) доказову матрицю на 8–10 записів; в) три сценарії; г) реєстр чотирьох ризиків; ґ) дорожню карту з відповідальними та контрольними точками; д) висновок 500–700 слів із застереженнями. Окремо вкажіть, що змусить переглянути рішення.

Тестові завдання для самоконтролю

Оберіть одну правильну відповідь.

5.1. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

5.2. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

5.3. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних

5.4. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку

5.5. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

5.6. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

5.7. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

5.8. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних
5.9. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку
5.10. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

Аналітичне завдання на вибір

Виконайте один із трьох варіантів. Рекомендований обсяг – 1–2 сторінки з власним обґрунтованим висновком.

Варіант 1. Порівняльний аналіз

Дослідіть два відкриті корпоративні звіти за питаннями самостійного плану та визначте відмінності у доказовості розкриттів.

Варіант 2. Методичний проєкт

Розробіть інструмент контролю або робочу форму для перевірки проблеми: перевірити можливість порівняння показників до формування висновку про енергоефективність.

Варіант 3. Аналітичне дослідження

Сформуйте записку на основі умовної ситуації: енергоємність у двох реєстрах становить 1,8 та 2,1 МВт·год/од., але один реєстр не враховує орендований майданчик. Обґрунтуйте дві альтернативні інтерпретації.

Вимоги до оформлення результатів самостійної роботи

– подавати тільки перевірювані твердження, відокремлюючи факти від припущень;

– зазначати повні реквізити використаних стандартів, звітів, URL або DOI;

– кожну таблицю чи схему доповнювати коротким змістовним висновком;

– дотримуватися Times New Roman 14 пт, таблиці 12 пт, вирівнювання за шириною;

– не підміняти власний аналіз автоматично згенерованим текстом.

Глосарій до теми

Паспорт показника – опис мети, формули, одиниці, періоду, джерела й відповідального за конкретний показник.

Походження даних – задокументований шлях інформації від первинного джерела до звітного значення.

Одиниця вимірювання – визначений вимірник показника, без якого неможливе його однозначне тлумачення.

Контроль версій – порядок фіксації, перевірки та збереження змін інформаційних наборів і документів.

Зіставність KPI – можливість порівняти ключові показники за узгодженими періодами, методами й межами.

Методичний підсумок теми

Самостійне дослідження теми «Обліково-інформаційне забезпечення формування інтегрованої звітності» дає змогу перейти від розуміння теоретичних положень до перевірки їх практичного застосування. Центральним результатом є вміння бачити обмеження корпоративних розкриттів, порівнювати альтернативні підходи та формувати судження, межі якого підтверджуються доступними джерелами. Поглиблене самостійне опрацювання має приводити до доказово обґрунтованого професійного судження: встановлення джерела, вибору критерію, перевірки зіставності, виявлення альтернативних пояснень і визначення меж результату. Для теми особливо важливі простежуваність показника, узгодження одиниць виміру, періоду, периметра та права власності на дані. Навіть належно розрахований KPI не можна інтерпретувати поза бізнес-моделлю, ризиками та змінами відповідних капіталів.

Особливе значення має опрацювання питання «Діагностика прогалин у походженні й власності фінансових та нефінансових даних» у взаємозв’язку з іншими питаннями плану. У підсумку результат повинен не тільки описувати виявлену невідповідність, а й визначати необхідну перевірку, відповідального за джерело та практично придатний спосіб удосконалення звітної інформації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАКТИКА ІНТЕГРОВАНОГО ЗВІТУВАННЯ

ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЯ, ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ПРОЦЕСУ ІНТЕГРОВАНОГО ЗВІТУВАННЯ

Мета самостійної роботи

Поглибити самостійне розуміння проблемних аспектів теми «Організація, цифровізація та контроль процесу інтегрованого звітування», сформувати здатність критично зіставляти професійні твердження з доказами, оцінювати інформаційні обмеження та обґрунтовувати рішення на основі перевірюваних фінансових і нефінансових даних. Особливу увагу приділити методичній самостійності, точності висновків і практичній придатності підготовлених матеріалів.

Очікувані результати самостійного опрацювання

– самостійно аналізувати оцінювання зрілості процесу підготовки звітності та критичних організаційних залежностей;

– самостійно аналізувати керування змінами показників, строків і відповідальних під час звітної кампанії;

– самостійно аналізувати ризики автоматизованого перенесення даних і контроль людського погодження;

– самостійно аналізувати протидія вибірковим розкриттям та професійні дії за конфлікту інтересів;

– самостійно аналізувати підготовка доказового пакета для внутрішнього перегляду й зовнішнього підтвердження;

Перелік ключових термінів і понять

Контрольна точка; Власник даних; Журнал змін; Ризик автоматизації; Доказовий пакет; професійне судження; суттєвість; доказовість; інформаційні обмеження.

План самостійного опрацювання теми

6.1. Оцінювання зрілості процесу підготовки звітності та критичних організаційних залежностей.
6.2. Керування змінами показників, строків і відповідальних під час звітної кампанії.
6.3. Ризики автоматизованого перенесення даних і контроль людського погодження.
6.4. Протидія вибірковим розкриттям та професійні дії за конфлікту інтересів.
6.5. Підготовка доказового пакета для внутрішнього перегляду й зовнішнього підтвердження.

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання

При опрацюванні першого питання «Оцінювання зрілості процесу підготовки звітності та критичних організаційних залежностей» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Почніть із формулювання конкретного дослідницького запитання, пов'язаного з назвою підпункту, і визначення адресата результату. Не варто переповідати лекційне визначення: самостійне опрацювання має виявити, за яких умов застосування поняття змінює оцінку звітності або управлінського рішення. Предметний орієнтир – розподіл відповідальності, контроль версій, ризик автоматизації та перевірка доказового сліду.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: під час цифрового збирання ESG-даних один підрозділ змінив формулу KPI без погодження, а автоматичний звіт зберіг попереднє значення. Вихідна інформаційна база: регламент, журнал змін, RACI, вихідні файли, правила трансформації, записи тестів і незалежного перегляду. Складіть двоколонковий реєстр «підтверджено – потребує перевірки», доповнивши його третім полем «вплив на висновок». Оцініть, чи пов'язаний кожен показник саме з поставленим питанням, і поясніть, які важливі зміни в капіталах або бізнес-моделі залишаються поза розкриттям. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 6.1: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні другого питання «Керування змінами показників, строків і відповідальних під час звітної кампанії» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Насамперед розмежуйте вимоги до доказів і професійні припущення. Встановіть одиницю спостереження, період, периметр звітування та умови порівнянності; опишіть, які наслідки для користувача виникають, коли один з елементів не підтверджено. Предметний орієнтир – розподіл відповідальності, контроль версій, ризик автоматизації та перевірка доказового сліду.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: під час цифрового збирання ESG-даних один підрозділ змінив формулу KPI без погодження, а автоматичний звіт зберіг попереднє значення. Вихідна інформаційна база: регламент, журнал змін, RACI, вихідні файли, правила трансформації, записи тестів і незалежного перегляду. Сформуйте таблицю обґрунтування критеріїв: сутність показника, метод вимірювання, відповідальний за дані, період і допустимість порівняння. Окремо зазначте вимоги, порушення яких не можна компенсувати гарним описом чи зростанням інших KPI. Не

домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 6.2: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні третього питання «Ризики автоматизованого перенесення даних і контроль людського погодження» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Зіставте принаймні дві обґрунтовані інтерпретації вихідної ситуації. Для кожної визначте, яке додаткове джерело підтвердило б або спростувало її, а також поясніть, чому сам збіг двох показників не встановлює причинного зв'язку. Предметний орієнтир – розподіл відповідальності, контроль версій, ризик автоматизації та перевірка доказового сліду.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: під час цифрового збирання ESG-даних один підрозділ змінив формулу KPI без погодження, а автоматичний звіт зберіг попереднє значення. Вихідна інформаційна база: регламент, журнал змін, RACI, вихідні файли, правила трансформації, записи тестів і незалежного перегляду. Побудуйте ланцюг «твердження – джерело – методика – контроль – професійна інтерпретація». Наведіть два альтернативні пояснення спостережуваного результату й визначте мінімально достатні додаткові докази для їх перевірки. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 6.3: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні четвертого питання «Протидія вибірковим розкриттям та професійні дії за конфлікту інтересів» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Розгляньте питання через критичну оцінку якості корпоративного розкриття. Виявляйте не лише відсутність даних, а й ризики вибірковості, непослідовності формул, зміни меж спостереження, неповного опису ризиків та необґрунтованих висновків. Предметний орієнтир – розподіл відповідальності, контроль версій, ризик автоматизації та перевірка доказового сліду.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: під час цифрового збирання ESG-даних один підрозділ змінив формулу KPI без погодження, а автоматичний звіт зберіг попереднє значення. Вихідна інформаційна база: регламент, журнал змін, RACI, вихідні файли, правила

трансформації, записи тестів і незалежного перегляду. Створіть карту ризиків розкриття: проблема, потенційне викривлення, наслідок для користувача, контрольна дія й відповідальний. Запропонуйте виправлення негативного або невизначеного показника без приховування несприятливого результату. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 6.4: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні п'ятого питання «Підготовка доказового пакета для внутрішнього перегляду й зовнішнього підтвердження» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Завершіть опрацювання професійним судженням, придатним до використання визначеним адресатом. Відокремте підтверджене від невстановленого, запропонуйте перевірювану наступну дію та умову, за якої висновок слід переглянути. Предметний орієнтир – розподіл відповідальності, контроль версій, ризик автоматизації та перевірка доказового сліду.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: під час цифрового збирання ESG-даних один підрозділ змінив формулу KPI без погодження, а автоматичний звіт зберіг попереднє значення. Вихідна інформаційна база: регламент, журнал змін, RACI, вихідні файли, правила трансформації, записи тестів і незалежного перегляду. Підготуйте коротке судження зі структурою «факт – метод – інтерпретація – обмеження – рекомендація». Проведіть тест чутливості: змініть одне суттєве припущення та поясніть, чи залишається висновок професійно захищуваним. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 6.5: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

Методичні приклади виконання самостійної роботи

Приклад 6.1. Оцінювання меж корпоративного твердження

Умова. На умовному підприємстві автоматичне завантаження 240 показників завершено, але 15 з них не мають власника, 9 мають змінену формулу. Необхідно визначити критичні ризики випуску звіту та мінімальні контролі, що блокують неперевірені розкриття.

Розв’язання.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу визначити критичні ризики випуску звіту та мінімальні контролі, що блокують неперевірені розкриття. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є карта контролів, матриця відповідальності та протокол виправлень.

Приклад 6.2. Вибір способу перевірки та узгодження інформації

Умова. На умовному підприємстві автоматичне завантаження 240 показників завершено, але 15 з них не мають власника, 9 мають змінену формулу. Необхідно визначити критичні ризики випуску звіту та мінімальні контролі, що блокують неперевірені розкриття.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу визначити критичні ризики випуску звіту та мінімальні контролі, що блокують неперевірені розкриття. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є карта контролів, матриця відповідальності та протокол виправлень.

Приклад 6.3. Професійна рекомендація за неповних відомостей

Умова. На умовному підприємстві автоматичне завантаження 240 показників завершено, але 15 з них не мають власника, 9 мають змінену формулу. Необхідно визначити критичні ризики випуску звіту та мінімальні контролі, що блокують неперевірені розкриття.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу визначити критичні ризики випуску звіту та мінімальні контролі, що блокують неперевірені розкриття. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є карта контролів, матриця відповідальності та протокол виправлень.

Питання для закріплення вивченого матеріалу та самоконтролю

1. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «оцінювання зрілості процесу підготовки звітності та критичних організаційних залежностей»?
2. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
3. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «керування змінами показників, строків і відповідальних під час звітної кампанії»?
4. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
5. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «ризики автоматизованого перенесення даних і контроль людського погодження»?
6. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
7. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «протидія вибірковим розкриттям та професійні дії за конфлікту інтересів»?
8. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
9. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «підготовка доказового пакета для внутрішнього перегляду й зовнішнього підтвердження»?
10. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?

Обов’язкові завдання для самостійної роботи

Завдання 6.1. Критична експертиза твердження

Виявте факти, оцінки та недоведені причинні зв’язки у повідомленні: «Автоматичне завантаження 240 показників завершено, але 15 з них не мають власника, 9 мають змінену формулу». Підготуйте виправлену редакцію до 120 слів. Побудуйте доказову матрицю щонайменше для шести тверджень із колонками «твердження – перевірювані дані – альтернативне пояснення – статус – необхідна дія». Для двох тверджень підготуйте виправлені редакції з різним рівнем упевненості. Завершіть висновком на 180–250 слів.

Завдання 6.2. Матриця інформаційних прогалин

Складіть таблицю з п’ятьма полями: «твердження – наявне джерело – чого бракує – спосіб перевірки – допустимий висновок» для вихідної ситуації. Розгорніть робочу таблицю щонайменше до восьми рядків. У кожному вкажіть не лише прогалину, а й власника даних, спосіб їх отримання, наслідок відсутності та пріоритет перевірки. Поясніть, які дві прогалини блокують остаточне професійне судження, а які дозволяють умовний висновок.

Твердження	Джерело	Прогалина	Перевірка

Завдання 6.3. Порівняння методологічних підходів

Порівняйте два способи оцінювання проблеми: за окремим KPI та за взаємозв’язком KPI зі стратегією і капіталами. Поясніть переваги та межі обох. Для порівняння визначте не менше п’яти критеріїв, зокрема периметр, суттєвість, часовий горизонт, простежуваність і придатність до рішення. За кожним критерієм наведіть доказ, перевагу, обмеження та ситуацію, коли обраний підхід необхідно змінити. Не використовуйте необґрунтоване сумарне рейтингування.

Завдання 6.4. Аудит професійних помилок

Проаналізуйте чотири ризики: змішування періодів, непідтверджена причинність, вибіркове вилучення негативних даних, відсутність джерела. Для кожного запропонуйте контроль. Складіть реєстр мінімум із шести помилок різних типів: змістових, інформаційних, методичних, нормативних та організаційних. Для кожної зазначте, яке твердження вона викривляє, як її виявити, хто має виконати контроль і як документувати виправлення. Сформулюйте три правила попередження повторення.

Завдання 6.5. Карта потреб користувачів

Складіть два короткі повідомлення на основі однакових фактів: для постачальника фінансового капіталу та для керівника підприємства. Не змінюйте

зміст установлених фактів. Виділіть щонайменше три групи користувачів із різними рішеннями та інформаційними потребами. Для кожної визначте необхідну деталізацію, два критичних показники, одне обмеження доступу та одну можливу помилку інтерпретації. Створіть три узгоджені, але різні за акцентом повідомлення.

Завдання 6.6. Редактор аналітичної порівнянності

Побудуйте перелік питань для перевірки зіставності показників: межі діяльності, роки, одиниці виміру, формули, зміна структури. Назвіть два блокувальні недоліки. Розробіть повну таблицю перевірки зіставності за двома періодами, визначивши чисельник і знаменник кожного відносного показника, одиниці виміру, периметр, методику та можливі структурні зрушення. Запропонуйте два допустимі способи перерахунку і випадок, коли порівняння необхідно відхилити.

Завдання 6.7. Сценарний конструктор

Розгляньте два припущення, що можуть змінити інтерпретацію ситуації, та визначте контрольні джерела. Подайте висновок для базового і несприятливого сценарію. Побудуйте базовий, сприятливий і несприятливий сценарії без вигаданих імовірностей. Для кожного назвіть тригер, вплив на капітали та KPI, доступні докази, можливу управлінську реакцію і підставу перегляду рекомендації. Окремо визначте факт, який може спростувати початковий вибір.

Завдання 6.8. Робоча форма простежуваності

Сформуйте паспорт одного показника або твердження: відповідальний, формула, джерело, період, версія, контроль, обмеження, використання у звіті. Сформуйте повний паспорт даних: джерело та власник, період, периметр, первинне значення, одиниця, формула, трансформація, версія, контроль, погодження і кінцеве місце розкриття. Побудуйте трасування від вихідного документа до звіту та передбачте процедуру виправлення помилки після публікації.

Завдання 6.9. Короткий професійний меморандум

Підготуйте до однієї сторінки аргументований висновок: проблему, підтверджені факти, обмеження, дві можливі дії та критерій їхнього вибору. Підготуйте професійну аналітичну записку обсягом 350–500 слів із чіткою структурою: запит, методика, три встановлені обставини, альтернативні пояснення, ризики, мінімум два варіанти дій і рекомендація. Додайте короткий додаток із переліком використаних джерел та статусом їх перевірки.

Завдання 6.10. Комплексне завдання підвищеної складності

Виконайте повну перевірку навчальної ситуації: автоматичне завантаження 240 показників завершено, але 15 з них не мають власника, 9 мають змінену формулу. Результат – карта контролів, матриця відповідальності та протокол

виправлень, перелік трьох ризиків, карта додаткових джерел і кінцевий висновок. Об’єднайте результати попередніх завдань у кейс із не менш як двома методологічними конфліктами. Підготуйте а) карту бізнес-моделі або нормативних вимог (за темою); б) доказову матрицю на 8–10 записів; в) три сценарії; г) реєстр чотирьох ризиків; ґ) дорожню карту з відповідальними та контрольними точками; д) висновок 500–700 слів із застереженнями. Окремо вкажіть, що змусить переглянути рішення.

Тестові завдання для самоконтролю

Оберіть одну правильну відповідь.

6.1. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

6.2. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

6.3. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних

6.4. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку

6.5. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

6.6. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

6.7. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій

б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів
6.8. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних
6.9. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку
6.10. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

Аналітичне завдання на вибір

Виконайте один із трьох варіантів. Рекомендований обсяг – 1–2 сторінки з власним обґрунтованим висновком.

Варіант 1. Порівняльний аналіз

Дослідіть два відкриті корпоративні звіти за питаннями самостійного плану та визначте відмінності у доказовості розкриттів.

Варіант 2. Методичний проєкт

Розробіть інструмент контролю або робочу форму для перевірки проблеми: визначити критичні ризики випуску звіту та мінімальні контролі, що блокують неперевірені розкриття.

Варіант 3. Аналітичне дослідження

Сформуйте записку на основі умовної ситуації: автоматичне завантаження 240 показників завершено, але 15 з них не мають власника, 9 мають змінену формулу. Обґрунтуйте дві альтернативні інтерпретації.

Вимоги до оформлення результатів самостійної роботи

– подавати тільки перевірювані твердження, відокремлюючи факти від припущень;

– зазначати повні реквізити використаних стандартів, звітів, URL або DOI;

– кожну таблицю чи схему доповнювати коротким змістовним висновком;

– дотримуватися Times New Roman 14 пт, таблиці 12 пт, вирівнювання за шириною;

– не підміняти власний аналіз автоматично згенерованим текстом.

Глосарій до теми

Контрольна точка – попередньо визначений етап перевірки якості даних або готовності результату.

Власник даних – підрозділ або особа, уповноважені підтверджувати зміст і джерело певного набору даних.

Журнал змін – реєстр змінених показників, формул, рішень, відповідальних та дат.

Ризик автоматизації – можливість виникнення помилки, неконтрольованої зміни або втрати даних в автоматизованому процесі.

Доказовий пакет – сукупність документів, розрахунків та контрольних слідів для перевірки суттєвого розкриття.

Методичний підсумок теми

Самостійне дослідження теми «Організація, цифровізація та контроль процесу інтегрованого звітування» дає змогу перейти від розуміння теоретичних положень до перевірки їх практичного застосування. Центральним результатом є вміння бачити обмеження корпоративних розкриттів, порівнювати альтернативні підходи та формувати судження, межі якого підтверджуються доступними джерелами. Поглиблене самостійне опрацювання має приводити до доказово обґрунтованого професійного судження: встановлення джерела, вибору критерію, перевірки зіставності, виявлення альтернативних пояснень і визначення меж результату. Для теми особливо важливі розподіл відповідальності, контроль версій, ризик автоматизації та перевірка доказового сліду. Навіть належно розрахований KPI не можна інтерпретувати поза бізнес-моделлю, ризиками та змінами відповідних капіталів.

Особливе значення має опрацювання питання «Оцінювання зрілості процесу підготовки звітності та критичних організаційних залежностей» у взаємозв’язку з іншими питаннями плану. У підсумку результат повинен не тільки описувати виявлену невідповідність, а й визначати необхідну перевірку, відповідального за джерело та практично придатний спосіб удосконалення звітної інформації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАКТИКА ІНТЕГРОВАНОГО ЗВІТУВАННЯ

ТЕМА 7. АНАЛІЗ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Мета самостійної роботи

Поглибити самостійне розуміння проблемних аспектів теми «Аналіз інтегрованої звітності та оцінювання результативності діяльності підприємства», сформувати здатність критично зіставляти професійні твердження з доказами, оцінювати інформаційні обмеження та обґрунтовувати рішення на основі перевірюваних фінансових і нефінансових даних. Особливу увагу приділити методичній самостійності, точності висновків і практичній придатності підготовлених матеріалів.

Очікувані результати самостійного опрацювання

– самостійно аналізувати критичне оцінювання причинних зв’язків між фінансовими та нефінансовими результатами;

– самостійно аналізувати побудова індикаторів виконання стратегії та перевірка їхньої інтерпретації;

– самостійно аналізувати аналіз зміни капіталів з урахуванням інфляції, масштабу та меж звітування;

– самостійно аналізувати сценарне оцінювання ризиків і перевірка стійкості професійного висновку;

– самостійно аналізувати порівняльна аналітика компаній з неоднорідними методиками й обмеженою зіставністю;

Перелік ключових термінів і понять

Абсолютний KPI; Відносний KPI; Нормалізація; Аналітичний сценарій; Причинне твердження; професійне судження; суттєвість; доказовість; інформаційні обмеження.

План самостійного опрацювання теми

7.1. Критичне оцінювання причинних зв’язків між фінансовими та нефінансовими результатами.
7.2. Побудова індикаторів виконання стратегії та перевірка їхньої інтерпретації.
7.3. Аналіз зміни капіталів з урахуванням інфляції, масштабу та меж звітування.
7.4. Сценарне оцінювання ризиків і перевірка стійкості професійного висновку.
7.5. Порівняльна аналітика компаній з неоднорідними методиками й обмеженою зіставністю.

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання

При опрацюванні першого питання «Критичне оцінювання причинних зв'язків між фінансовими та нефінансовими результатами» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Почніть із формулювання конкретного дослідницького запитання, пов'язаного з назвою підпункту, і визначення адресата результату. Не варто переповідати лекційне визначення: самостійне опрацювання має виявити, за яких умов застосування поняття змінює оцінку звітності або управлінського рішення. Предметний орієнтир – комплексне оцінювання результативності без хибної причинності й порушення порівнянності.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: підприємство повідомило про зростання рентабельності та зниження викидів, але за цей час змінило виробничий периметр. Вихідна інформаційна база: прибуток, виручка, обсяг виробництва, викиди за порівнянним периметром, зміни методики та сценарні припущення. Складіть двоколонковий реєстр «підтверджено – потребує перевірки», доповнивши його третім полем «вплив на висновок». Оцініть, чи пов'язаний кожен показник саме з поставленим питанням, і поясніть, які важливі зміни в капіталах або бізнес-моделі залишаються поза розкриттям. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 7.1: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні другого питання «Побудова індикаторів виконання стратегії та перевірка їхньої інтерпретації» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Насамперед розмежуйте вимоги до доказів і професійні припущення. Встановіть одиницю спостереження, період, периметр звітування та умови порівнянності; опишіть, які наслідки для користувача виникають, коли один з елементів не підтверджено. Предметний орієнтир – комплексне оцінювання результативності без хибної причинності й порушення порівнянності.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: підприємство повідомило про зростання рентабельності та зниження викидів, але за цей час змінило виробничий периметр. Вихідна інформаційна база: прибуток, виручка, обсяг виробництва, викиди за порівнянним периметром, зміни методики та сценарні припущення. Сформуйте таблицю обґрунтування критеріїв: сутність показника, метод вимірювання, відповідальний за дані, період і допустимість порівняння. Окремо зазначте вимоги, порушення яких не можна компенсувати

гарним описом чи зростанням інших KPI. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 7.2: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні третього питання «Аналіз зміни капіталів з урахуванням інфляції, масштабу та меж звітування» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Зіставте принаймні дві обґрунтовані інтерпретації вихідної ситуації. Для кожної визначте, яке додаткове джерело підтвердило б або спростувало її, а також поясніть, чому сам збіг двох показників не встановлює причинного зв'язку. Предметний орієнтир – комплексне оцінювання результативності без хибної причинності й порушення порівнянності.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: підприємство повідомило про зростання рентабельності та зниження викидів, але за цей час змінило виробничий периметр. Вихідна інформаційна база: прибуток, виручка, обсяг виробництва, викиди за порівнянним периметром, зміни методики та сценарні припущення. Побудуйте ланцюг «твердження – джерело – методика – контроль – професійна інтерпретація». Наведіть два альтернативні пояснення спостережуваного результату й визначте мінімально достатні додаткові докази для їх перевірки. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 7.3: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні четвертого питання «Сценарне оцінювання ризиків і перевірка стійкості професійного висновку» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Розгляньте питання через критичну оцінку якості корпоративного розкриття. Виявляйте не лише відсутність даних, а й ризики вибірковості, непослідовності формул, зміни меж спостереження, неповного опису ризиків та необґрунтованих висновків. Предметний орієнтир – комплексне оцінювання результативності без хибної причинності й порушення порівнянності.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: підприємство повідомило про зростання рентабельності та зниження викидів, але за цей час змінило виробничий периметр. Вихідна інформаційна база: прибуток, виручка, обсяг виробництва, викиди за порівнянним периметром, зміни методики та сценарні припущення. Створіть карту ризиків розкриття: проблема, потенційне

викривлення, наслідок для користувача, контрольна дія й відповідальний. Запропонуйте виправлення негативного або невизначеного показника без приховування несприятливого результату. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 7.4: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні п'ятого питання «Порівняльна аналітика компаній з неоднорідними методиками й обмеженою зіставністю» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Завершіть опрацювання професійним судженням, придатним до використання визначеним адресатом. Відокремте підтверджене від невстановленого, запропонуйте перевірювану наступну дію та умову, за якої висновок слід переглянути. Предметний орієнтир – комплексне оцінювання результативності без хибної причинності й порушення порівнянності.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: підприємство повідомило про зростання рентабельності та зниження викидів, але за цей час змінило виробничий периметр. Вихідна інформаційна база: прибуток, виручка, обсяг виробництва, викиди за порівнянним периметром, зміни методики та сценарні припущення. Підготуйте коротке судження зі структурою «факт – метод – інтерпретація – обмеження – рекомендація». Проведіть тест чутливості: змініть одне суттєве припущення та поясніть, чи залишається висновок професійно захищуваним. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 7.5: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

Методичні приклади виконання самостійної роботи

Приклад 7.1. Оцінювання меж корпоративного твердження

Умова. На умовному підприємстві виручка збільшилася на 15 %, інтенсивність викидів на одиницю продукції впала на 6 %, але загальні викиди зросли на 11 %. Необхідно розмежувати абсолютні та відносні зміни й оцінити, які висновки про результативність є припустимими.

Розв'язання.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов'язань.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу розмежувати абсолютні та відносні зміни й оцінити, які висновки про результативність є припустимими. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є таблиця нормалізації показників та аналітична записка з обмеженнями.

Приклад 7.2. Вибір способу перевірки та узгодження інформації

Умова. На умовному підприємстві виручка збільшилася на 15 %, інтенсивність викидів на одиницю продукції впала на 6 %, але загальні викиди зросли на 11 %. Необхідно розмежувати абсолютні та відносні зміни й оцінити, які висновки про результативність є припустимими.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу розмежувати абсолютні та відносні зміни й оцінити, які висновки про результативність є припустимими. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є таблиця нормалізації показників та аналітична записка з обмеженнями.

Приклад 7.3. Професійна рекомендація за неповних відомостей

Умова. На умовному підприємстві виручка збільшилася на 15 %, інтенсивність викидів на одиницю продукції впала на 6 %, але загальні викиди зросли на 11 %. Необхідно розмежувати абсолютні та відносні зміни й оцінити, які висновки про результативність є припустимими.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов'язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу розмежувати абсолютні та відносні зміни й оцінити, які висновки про результативність є припустимими. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є таблиця нормалізації показників та аналітична записка з обмеженнями.

Питання для закріплення вивченого матеріалу та самоконтролю

1. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «критичне оцінювання причинних зв'язків між фінансовими та нефінансовими результатами»?
2. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
3. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «побудова індикаторів виконання стратегії та перевірка їхньої інтерпретації»?
4. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
5. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «аналіз зміни капіталів з урахуванням інфляції, масштабу та меж звітування»?
6. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
7. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «сценарне оцінювання ризиків і перевірка стійкості професійного висновку»?
8. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
9. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «порівняльна аналітика компаній з неоднорідними методиками й обмеженою зіставністю»?
10. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?

Обов'язкові завдання для самостійної роботи

Завдання 7.1. Критична експертиза твердження

Виявте факти, оцінки та недоведені причинні зв’язки у повідомленні: «Виручка збільшилася на 15 %, інтенсивність викидів на одиницю продукції впала на 6 %, але загальні викиди зросли на 11 %». Підготуйте виправлену редакцію до 120 слів. Побудуйте доказову матрицю щонайменше для шести тверджень із колонками «твердження – перевірювані дані – альтернативне пояснення – статус – необхідна дія». Для двох тверджень підготуйте виправлені редакції з різним рівнем упевненості. Завершіть висновком на 180–250 слів.

Завдання 7.2. Матриця інформаційних прогалин

Складіть таблицю з п’ятьма полями: «твердження – наявне джерело – чого бракує – спосіб перевірки – допустимий висновок» для вихідної ситуації. Розгорніть робочу таблицю щонайменше до восьми рядків. У кожному вкажіть не лише прогалину, а й власника даних, спосіб їх отримання, наслідок відсутності та пріоритет перевірки. Поясніть, які дві прогалини блокують остаточне професійне судження, а які дозволяють умовний висновок.

Твердження	Джерело	Прогалина	Перевірка

Завдання 7.3. Порівняння методологічних підходів

Порівняйте два способи оцінювання проблеми: за окремим KPI та за взаємозв’язком KPI зі стратегією і капіталами. Поясніть переваги та межі обох. Для порівняння визначте не менше п’яти критеріїв, зокрема периметр, суттєвість, часовий горизонт, простежуваність і придатність до рішення. За кожним критерієм наведіть доказ, перевагу, обмеження та ситуацію, коли обраний підхід необхідно змінити. Не використовуйте необґрунтоване сумарне рейтингування.

Завдання 7.4. Аудит професійних помилок

Проаналізуйте чотири ризики: змішування періодів, непідтверджена причинність, вибіркове вилучення негативних даних, відсутність джерела. Для кожного запропонуйте контроль. Складіть реєстр мінімум із шести помилок різних типів: змістових, інформаційних, методичних, нормативних та організаційних. Для кожної зазначте, яке твердження вона викривляє, як її виявити, хто має виконати контроль і як документувати виправлення. Сформулюйте три правила попередження повторення.

Завдання 7.5. Карта потреб користувачів

Складіть два короткі повідомлення на основі однакових фактів: для постачальника фінансового капіталу та для керівника підприємства. Не змінюйте зміст установлених фактів. Виділіть щонайменше три групи користувачів із різними рішеннями та інформаційними потребами. Для кожної визначте необхідну деталізацію, два критичних показники, одне обмеження доступу та одну можливу

помилку інтерпретації. Створіть три узгоджені, але різні за акцентом повідомлення.

Завдання 7.6. Редактор аналітичної порівнянності

Побудуйте перелік питань для перевірки зіставності показників: межі діяльності, роки, одиниці виміру, формули, зміна структури. Назвіть два блокувальні недоліки. Розробіть повну таблицю перевірки зіставності за двома періодами, визначивши чисельник і знаменник кожного відносного показника, одиниці виміру, периметр, методику та можливі структурні зрушення. Запропонуйте два допустимі способи перерахунку і випадок, коли порівняння необхідно відхилити.

Завдання 7.7. Сценарний конструктор

Розгляньте два припущення, що можуть змінити інтерпретацію ситуації, та визначте контрольні джерела. Подайте висновок для базового і несприятливого сценарію. Побудуйте базовий, сприятливий і несприятливий сценарії без вигаданих імовірностей. Для кожного назвіть тригер, вплив на капітали та KPI, доступні докази, можливу управлінську реакцію і підставу перегляду рекомендації. Окремо визначте факт, який може спростувати початковий вибір.

Завдання 7.8. Робоча форма простежуваності

Сформуйте паспорт одного показника або твердження: відповідальний, формула, джерело, період, версія, контроль, обмеження, використання у звіті. Сформуйте повний паспорт даних: джерело та власник, період, периметр, первинне значення, одиниця, формула, трансформація, версія, контроль, погодження і кінцеве місце розкриття. Побудуйте трасування від вихідного документа до звіту та передбачте процедуру виправлення помилки після публікації.

Завдання 7.9. Короткий професійний меморандум

Підготуйте до однієї сторінки аргументований висновок: проблему, підтверджені факти, обмеження, дві можливі дії та критерій їхнього вибору. Підготуйте професійну аналітичну записку обсягом 350–500 слів із чіткою структурою: запит, методика, три встановлені обставини, альтернативні пояснення, ризики, мінімум два варіанти дій і рекомендація. Додайте короткий додаток із переліком використаних джерел та статусом їх перевірки.

Завдання 7.10. Комплексне завдання підвищеної складності

Виконайте повну перевірку навчальної ситуації: виручка збільшилася на 15 %, інтенсивність викидів на одиницю продукції впала на 6 %, але загальні викиди зросли на 11 %. Результат – таблиця нормалізації показників та аналітична записка з обмеженнями, перелік трьох ризиків, карта додаткових джерел і кінцевий висновок. Об’єднайте результати попередніх завдань у кейс із не менш як двома методологічними конфліктами. Підготуйте а) карту бізнес-моделі або

нормативних вимог (за темою); б) доказову матрицю на 8–10 записів; в) три сценарії; г) реєстр чотирьох ризиків; ґ) дорожню карту з відповідальними та контрольними точками; д) висновок 500–700 слів із застереженнями. Окремо вкажіть, що змусить переглянути рішення.

Тестові завдання для самоконтролю

Оберіть одну правильну відповідь.

7.1. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

7.2. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

7.3. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних

7.4. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку

7.5. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

7.6. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

7.7. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

7.8. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних
7.9. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку
7.10. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

Аналітичне завдання на вибір

Виконайте один із трьох варіантів. Рекомендований обсяг – 1–2 сторінки з власним обґрунтованим висновком.

Варіант 1. Порівняльний аналіз

Дослідіть два відкриті корпоративні звіти за питаннями самостійного плану та визначте відмінності у доказовості розкриттів.

Варіант 2. Методичний проєкт

Розробіть інструмент контролю або робочу форму для перевірки проблеми: розмежувати абсолютні та відносні зміни й оцінити, які висновки про результативність є припустимими.

Варіант 3. Аналітичне дослідження

Сформуйте записку на основі умовної ситуації: виручка збільшилася на 15 %, інтенсивність викидів на одиницю продукції впала на 6 %, але загальні викиди зросли на 11 %. Обґрунтуйте дві альтернативні інтерпретації.

Вимоги до оформлення результатів самостійної роботи

– подавати тільки перевірювані твердження, відокремлюючи факти від припущень;

– зазначати повні реквізити використаних стандартів, звітів, URL або DOI;

– кожну таблицю чи схему доповнювати коротким змістовним висновком;

– дотримуватися Times New Roman 14 пт, таблиці 12 пт, вирівнювання за шириною;

– не підміняти власний аналіз автоматично згенерованим текстом.

Глосарій до теми

Абсолютний KPI – показник, що характеризує загальний обсяг явища без віднесення до бази нормалізації.

Відносний KPI – відношення показника до визначеної бази, яке дозволяє оцінювати інтенсивність або структуру.

Нормалізація – приведення даних до обґрунтованої спільної бази порівняння.

Аналітичний сценарій – узгоджений набір припущень щодо можливих умов діяльності та їх наслідків.

Причинне твердження – висновок про вплив одного чинника на інший, який потребує спеціальної доказової підстави.

Методичний підсумок теми

Самостійне дослідження теми «Аналіз інтегрованої звітності та оцінювання результативності діяльності підприємства» дає змогу перейти від розуміння теоретичних положень до перевірки їх практичного застосування. Центральним результатом є вміння бачити обмеження корпоративних розкриттів, порівнювати альтернативні підходи та формувати судження, межі якого підтверджуються доступними джерелами. Поглиблене самостійне опрацювання має приводити до доказово обґрунтованого професійного судження: встановлення джерела, вибору критерію, перевірки зіставності, виявлення альтернативних пояснень і визначення меж результату. Для теми особливо важливі комплексне оцінювання результативності без хибної причинності й порушення порівнянності. Навіть належно розрахований KPI не можна інтерпретувати поза бізнес-моделлю, ризиками та змінами відповідних капіталів.

Особливе значення має опрацювання питання «Критичне оцінювання причинних зв’язків між фінансовими та нефінансовими результатами» у взаємозв’язку з іншими питаннями плану. У підсумку результат повинен не тільки описувати виявлену невідповідність, а й визначати необхідну перевірку, відповідального за джерело та практично придатний спосіб удосконалення звітної інформації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАКТИКА ІНТЕГРОВАНОГО ЗВІТУВАННЯ

ТЕМА 8. ПРАКТИКА ІНТЕГРОВАНОГО ЗВІТУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Мета самостійної роботи

Поглибити самостійне розуміння проблемних аспектів теми «Практика інтегрованого звітування в Україні та світі», сформувати здатність критично зіставляти професійні твердження з доказами, оцінювати інформаційні обмеження та обґрунтовувати рішення на основі перевірюваних фінансових і нефінансових даних. Особливу увагу приділити методичній самостійності, точності висновків і практичній придатності підготовлених матеріалів.

Очікувані результати самостійного опрацювання

– самостійно аналізувати побудова зіставної вибірки міжнародних та українських корпоративних звітів;

– самостійно аналізувати визначення розриву між деклараціями компанії та підтвердженими результатами;

– самостійно аналізувати критичне оцінювання застосування міжнародних підходів в українських умовах;

– самостійно аналізувати розроблення пріоритетної дорожньої карти вдосконалення конкретного корпоративного звіту;

– самостійно аналізувати перевірка реалізовності рекомендацій за обмежень ресурсів, доступу й достовірності даних;

Перелік ключових термінів і понять

Порівняльна вибірка; Розрив розкриття; Дорожня карта; Критерій якості; Реалізовність рекомендацій; професійне судження; суттєвість; доказовість; інформаційні обмеження.

План самостійного опрацювання теми

8.1. Побудова зіставної вибірки міжнародних та українських корпоративних звітів.
8.2. Визначення розриву між деклараціями компанії та підтвердженими результатами.
8.3. Критичне оцінювання застосування міжнародних підходів в українських умовах.
8.4. Розроблення пріоритетної дорожньої карти вдосконалення конкретного корпоративного звіту.
8.5. Перевірка реалізовності рекомендацій за обмежень ресурсів, доступу й достовірності даних.

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання

При опрацюванні першого питання «Побудова зіставної вибірки міжнародних та українських корпоративних звітів» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Почніть із формулювання конкретного дослідницького запитання, пов'язаного з назвою підпункту, і визначення адресата результату. Не варто переповідати лекційне визначення: самостійне опрацювання має виявити, за яких умов застосування поняття змінює оцінку звітності або управлінського рішення. Предметний орієнтир – обґрунтований бенчмаркінг і реалістична дорожня карта інтегрованого звітування.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: українська та міжнародна компанії публікують різні за структурою корпоративні звіти, що мають відмінний периметр і різну деталізацію капіталів. Вихідна інформаційна база: два звіти з посиланнями та датами, переліки змістових елементів, підтвердження даних, обмеження української компанії. Складіть двоколонковий реєстр «підтверджено – потребує перевірки», доповнивши його третім полем «вплив на висновок». Оцініть, чи пов'язаний кожен показник саме з поставленим питанням, і поясніть, які важливі зміни в капіталах або бізнес-моделі залишаються поза розкриттям. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 8.1: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні другого питання «Визначення розриву між деклараціями компанії та підтвердженими результатами» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Насамперед розмежуйте вимоги до доказів і професійні припущення. Встановіть одиницю спостереження, період, периметр звітування та умови порівнянності; опишіть, які наслідки для користувача виникають, коли один з елементів не підтверджено. Предметний орієнтир – обґрунтований бенчмаркінг і реалістична дорожня карта інтегрованого звітування.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: українська та міжнародна компанії публікують різні за структурою корпоративні звіти, що мають відмінний периметр і різну деталізацію капіталів. Вихідна інформаційна база: два звіти з посиланнями та датами, переліки змістових елементів, підтвердження даних, обмеження української компанії. Сформуйте таблицю обґрунтування критеріїв: сутність показника, метод вимірювання, відповідальний за дані, період і допустимість порівняння. Окремо зазначте вимоги, порушення яких не можна компенсувати гарним описом чи зростанням інших KPI. Не

домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 8.2: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні третього питання «Критичне оцінювання застосування міжнародних підходів в українських умовах» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Зіставте принаймні дві обґрунтовані інтерпретації вихідної ситуації. Для кожної визначте, яке додаткове джерело підтвердило б або спростувало її, а також поясніть, чому сам збіг двох показників не встановлює причинного зв'язку. Предметний орієнтир – обґрунтований бенчмаркінг і реалістична дорожня карта інтегрованого звітування.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: українська та міжнародна компанії публікують різні за структурою корпоративні звіти, що мають відмінний периметр і різну деталізацію капіталів. Вихідна інформаційна база: два звіти з посиланнями та датами, переліки змістових елементів, підтвердження даних, обмеження української компанії. Побудуйте ланцюг «твердження – джерело – методика – контроль – професійна інтерпретація». Наведіть два альтернативні пояснення спостережуваного результату й визначте мінімально достатні додаткові докази для їх перевірки. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 8.3: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні четвертого питання «Розроблення пріоритетної дорожньої карти вдосконалення конкретного корпоративного звіту» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Розгляньте питання через критичну оцінку якості корпоративного розкриття. Виявляйте не лише відсутність даних, а й ризики вибірковості, непослідовності формул, зміни меж спостереження, неповного опису ризиків та необґрунтованих висновків. Предметний орієнтир – обґрунтований бенчмаркінг і реалістична дорожня карта інтегрованого звітування.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: українська та міжнародна компанії публікують різні за структурою корпоративні звіти, що мають відмінний периметр і різну деталізацію капіталів. Вихідна інформаційна база: два звіти з посиланнями та датами, переліки змістових елементів, підтвердження даних, обмеження української компанії. Створіть карту ризиків

розкриття: проблема, потенційне викривлення, наслідок для користувача, контрольна дія й відповідальний. Запропонуйте виправлення негативного або невизначеного показника без приховування несприятливого результату. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 8.4: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

При опрацюванні п’ятого питання «Перевірка реалізовності рекомендацій за обмежень ресурсів, доступу й достовірності даних» необхідно насамперед установити його прикладне значення для інтегрованого звітування. Завершіть опрацювання професійним судженням, придатним до використання визначеним адресатом. Відокремте підтверджене від невстановленого, запропонуйте перевірювану наступну дію та умову, за якої висновок слід переглянути. Предметний орієнтир – обґрунтований бенчмаркінг і реалістична дорожня карта інтегрованого звітування.

Для самостійної перевірки використайте навчальну ситуацію: українська та міжнародна компанії публікують різні за структурою корпоративні звіти, що мають відмінний периметр і різну деталізацію капіталів. Вихідна інформаційна база: два звіти з посиланнями та датами, переліки змістових елементів, підтвердження даних, обмеження української компанії. Підготуйте коротке судження зі структурою «факт – метод – інтерпретація – обмеження – рекомендація». Проведіть тест чутливості: змініть одне суттєве припущення та поясніть, чи залишається висновок професійно захищуваним. Не домислюйте відсутні значення і не називайте умовні факти підтвердженою практикою реального підприємства.

Результат опрацювання – завершений аналітичний матеріал за питанням 8.5: таблиця або схема з джерелами, пояснення методичних обмежень, аргументований висновок (150–200 слів) і конкретна контрольна дія. Принаймні один висновок повинен пояснювати наслідок для стратегії, капіталів або перспектив створення цінності.

Методичні приклади виконання самостійної роботи

Приклад 8.1. Оцінювання меж корпоративного твердження

Умова. На умовному підприємстві міжнародний звіт містить бізнес-модель, KPI та ризики, а український – розширені фінансові дані без пояснення капіталів. Необхідно установити, які різниці зумовлені фактичним змістом, а які лише форматами й нормативним середовищем.

Розв’язання.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу установити, які різниці зумовлені фактичним змістом, а які лише форматами й нормативним середовищем. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є порівняльний чеклист і пріоритетний план покращень.

Приклад 8.2. Вибір способу перевірки та узгодження інформації

Умова. На умовному підприємстві міжнародний звіт містить бізнес-модель, KPI та ризики, а український – розширені фінансові дані без пояснення капіталів. Необхідно установити, які різниці зумовлені фактичним змістом, а які лише форматами й нормативним середовищем.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов’язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу установити, які різниці зумовлені фактичним змістом, а які лише форматами й нормативним середовищем. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є порівняльний чеклист і пріоритетний план покращень.

Приклад 8.3. Професійна рекомендація за неповних відомостей

Умова. На умовному підприємстві міжнародний звіт містить бізнес-модель, KPI та ризики, а український – розширені фінансові дані без пояснення капіталів. Необхідно установити, які різниці зумовлені фактичним змістом, а які лише форматами й нормативним середовищем.

Розв’язання.

2. Визначимо мінімальні додаткові джерела: відповідні корпоративні розкриття, методику розрахунку, первинні реєстри й пояснення відповідальних.

3. Зіставимо щонайменше дві можливі інтерпретації, окремо зазначивши, що може змінити кожну з них.

4. Сформулюємо обережний висновок і запропонуємо контрольну процедуру до прийняття остаточної позиції.

1. Зафіксуємо факти, прямо наведені в умові; не додаємо відсутніх причин, періодів або нормативних зобов'язань.

Висновок. Наведена інформація вказує на потребу установити, які різниці зумовлені фактичним змістом, а які лише форматами й нормативним середовищем. Поки не перевірено методику, межі охоплення та джерела, категоричне твердження про результативність або відповідність стандартам є передчасним. Доцільним продуктом є порівняльний чеклист і пріоритетний план покращень.

Питання для закріплення вивченого матеріалу та самоконтролю

1. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «побудова зіставної вибірки міжнародних та українських корпоративних звітів»?
2. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
3. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «визначення розриву між деклараціями компанії та підтвердженими результатами»?
4. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
5. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «критичне оцінювання застосування міжнародних підходів в українських умовах»?
6. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
7. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «розроблення пріоритетної дорожньої карти вдосконалення конкретного корпоративного звіту»?
8. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?
9. Які факти, методичні припущення та інформаційні обмеження необхідно врахувати під час розгляду питання «перевірка реалізовності рекомендацій за обмежень ресурсів, доступу й достовірності даних»?
10. Якими джерелами й контрольними діями можна підтвердити висновок щодо цього питання?

Обов’язкові завдання для самостійної роботи

Завдання 8.1. Критична експертиза твердження

Виявте факти, оцінки та недоведені причинні зв’язки у повідомленні: «Міжнародний звіт містить бізнес-модель, KPI та ризики, а український – розширені фінансові дані без пояснення капіталів». Підготуйте виправлену редакцію до 120 слів. Побудуйте доказову матрицю щонайменше для шести тверджень із колонками «твердження – перевірювані дані – альтернативне пояснення – статус – необхідна дія». Для двох тверджень підготуйте виправлені редакції з різним рівнем упевненості. Завершіть висновком на 180–250 слів.

Завдання 8.2. Матриця інформаційних прогалин

Складіть таблицю з п’ятьма полями: «твердження – наявне джерело – чого бракує – спосіб перевірки – допустимий висновок» для вихідної ситуації. Розгорніть робочу таблицю щонайменше до восьми рядків. У кожному вкажіть не лише прогалину, а й власника даних, спосіб їх отримання, наслідок відсутності та пріоритет перевірки. Поясніть, які дві прогалини блокують остаточне професійне судження, а які дозволяють умовний висновок.

Твердження	Джерело	Прогалина	Перевірка

Завдання 8.3. Порівняння методологічних підходів

Порівняйте два способи оцінювання проблеми: за окремим KPI та за взаємозв’язком KPI зі стратегією і капіталами. Поясніть переваги та межі обох. Для порівняння визначте не менше п’яти критеріїв, зокрема периметр, суттєвість, часовий горизонт, простежуваність і придатність до рішення. За кожним критерієм наведіть доказ, перевагу, обмеження та ситуацію, коли обраний підхід необхідно змінити. Не використовуйте необґрунтоване сумарне рейтингування.

Завдання 8.4. Аудит професійних помилок

Проаналізуйте чотири ризики: змішування періодів, непідтверджена причинність, вибіркове вилучення негативних даних, відсутність джерела. Для кожного запропонуйте контроль. Складіть реєстр мінімум із шести помилок різних типів: змістових, інформаційних, методичних, нормативних та організаційних. Для кожної зазначте, яке твердження вона викривляє, як її виявити, хто має виконати контроль і як документувати виправлення. Сформулюйте три правила попередження повторення.

Завдання 8.5. Карта потреб користувачів

Складіть два короткі повідомлення на основі однакових фактів: для постачальника фінансового капіталу та для керівника підприємства. Не змінюйте

зміст установлених фактів. Виділіть щонайменше три групи користувачів із різними рішеннями та інформаційними потребами. Для кожної визначте необхідну деталізацію, два критичних показники, одне обмеження доступу та одну можливу помилку інтерпретації. Створіть три узгоджені, але різні за акцентом повідомлення.

Завдання 8.6. Редактор аналітичної порівнянності

Побудуйте перелік питань для перевірки зіставності показників: межі діяльності, роки, одиниці виміру, формули, зміна структури. Назвіть два блокувальні недоліки. Розробіть повну таблицю перевірки зіставності за двома періодами, визначивши чисельник і знаменник кожного відносного показника, одиниці виміру, периметр, методику та можливі структурні зрушення. Запропонуйте два допустимі способи перерахунку і випадок, коли порівняння необхідно відхилити.

Завдання 8.7. Сценарний конструктор

Розгляньте два припущення, що можуть змінити інтерпретацію ситуації, та визначте контрольні джерела. Подайте висновок для базового і несприятливого сценарію. Побудуйте базовий, сприятливий і несприятливий сценарії без вигаданих імовірностей. Для кожного назвіть тригер, вплив на капітали та KPI, доступні докази, можливу управлінську реакцію і підставу перегляду рекомендації. Окремо визначте факт, який може спростувати початковий вибір.

Завдання 8.8. Робоча форма простежуваності

Сформуйте паспорт одного показника або твердження: відповідальний, формула, джерело, період, версія, контроль, обмеження, використання у звіті. Сформуйте повний паспорт даних: джерело та власник, період, периметр, первинне значення, одиниця, формула, трансформація, версія, контроль, погодження і кінцеве місце розкриття. Побудуйте трасування від вихідного документа до звіту та передбачте процедуру виправлення помилки після публікації.

Завдання 8.9. Короткий професійний меморандум

Підготуйте до однієї сторінки аргументований висновок: проблему, підтверджені факти, обмеження, дві можливі дії та критерій їхнього вибору. Підготуйте професійну аналітичну записку обсягом 350–500 слів із чіткою структурою: запит, методика, три встановлені обставини, альтернативні пояснення, ризики, мінімум два варіанти дій і рекомендація. Додайте короткий додаток із переліком використаних джерел та статусом їх перевірки.

Завдання 8.10. Комплексне завдання підвищеної складності

Виконайте повну перевірку навчальної ситуації: міжнародний звіт містить бізнес-модель, KPI та ризики, а український – розширені фінансові дані без пояснення капіталів. Результат – порівняльний чеклист і пріоритетний план

покращень, перелік трьох ризиків, карта додаткових джерел і кінцевий висновок. Об’єднайте результати попередніх завдань у кейс із не менш як двома методологічними конфліктами. Підготуйте а) карту бізнес-моделі або нормативних вимог (за темою); б) доказову матрицю на 8–10 записів; в) три сценарії; г) реєстр чотирьох ризиків; ґ) дорожню карту з відповідальними та контрольними точками; д) висновок 500–700 слів із застереженнями. Окремо вкажіть, що змусить переглянути рішення.

Тестові завдання для самоконтролю

Оберіть одну правильну відповідь.

8.1. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

8.2. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій
б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів

8.3. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних

8.4. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку

8.5. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

8.6. Що слід виконати перед категоричним висновком?
а) Перевірити джерела, період і методику
б) Залишити тільки позитивні показники
в) Замінити відсутні дані припущенням
г) Визнати будь-який звіт інтегрованим

8.7. Який підхід забезпечує простежуваність?
а) Вилучення старих версій

б) Фіксація походження, формули й контролю
в) Оцінка лише оформлення
г) Усне погодження без записів
8.8. Що свідчить про обґрунтовану порівнянність?
а) Однаковий колір діаграм
б) Однакова кількість сторінок
в) Узгоджені періоди, межі та одиниці виміру
г) Відсутність негативних даних
8.9. Як коректно діяти за браку доказів?
а) Стверджувати бажаний результат
б) Приховати невизначеність
в) Повністю змінити джерела
г) Позначити межі висновку й додаткову перевірку
8.10. Яке твердження про інтегрований звіт найбільш коректне?
а) Він має пояснювати створення цінності через пов’язані розкриття
б) Це будь-який ESG-звіт
в) Він завжди юридично обов’язковий
г) Він складається лише з фінансових таблиць

Аналітичне завдання на вибір

Виконайте один із трьох варіантів. Рекомендований обсяг – 1–2 сторінки з власним обґрунтованим висновком.

Варіант 1. Порівняльний аналіз

Дослідіть два відкриті корпоративні звіти за питаннями самостійного плану та визначте відмінності у доказовості розкриттів.

Варіант 2. Методичний проєкт

Розробіть інструмент контролю або робочу форму для перевірки проблеми: установити, які різниці зумовлені фактичним змістом, а які лише форматами й нормативним середовищем.

Варіант 3. Аналітичне дослідження

Сформуйте записку на основі умовної ситуації: міжнародний звіт містить бізнес-модель, KPI та ризики, а український – розширені фінансові дані без пояснення капіталів. Обґрунтуйте дві альтернативні інтерпретації.

Вимоги до оформлення результатів самостійної роботи

– подавати тільки перевірювані твердження, відокремлюючи факти від припущень;

– зазначати повні реквізити використаних стандартів, звітів, URL або DOI;

– кожну таблицю чи схему доповнювати коротким змістовним висновком;

– дотримуватися Times New Roman 14 пт, таблиці 12 пт, вирівнювання за шириною;

– не підміняти власний аналіз автоматично згенерованим текстом.

Глосарій до теми

Порівняльна вибірка – сукупність звітів або компаній, відібраних за прозорими правилами для зіставлення.

Розрив розкриття – різниця між інформацією, необхідною для обґрунтованого аналізу, та фактично оприлюдненою.

Дорожня карта – поетапний план удосконалень з відповідальними, ресурсами і критеріями перевірки.

Критерій якості – перевірювана ознака придатності конкретного звітного повідомлення.

Реалізовність рекомендацій – можливість виконати запропоновані зміни за наявних ресурсів, повноважень і обмежень.

Методичний підсумок теми

Самостійне дослідження теми «Практика інтегрованого звітування в Україні та світі» дає змогу перейти від розуміння теоретичних положень до перевірки їх практичного застосування. Центральним результатом є вміння бачити обмеження корпоративних розкриттів, порівнювати альтернативні підходи та формувати судження, межі якого підтверджуються доступними джерелами. Поглиблене самостійне опрацювання має приводити до доказово обґрунтованого професійного судження: встановлення джерела, вибору критерію, перевірки зіставності, виявлення альтернативних пояснень і визначення меж результату. Для теми особливо важливі обґрунтований бенчмаркінг і реалістична дорожня карта інтегрованого звітування. Навіть належно розрахований KPI не можна інтерпретувати поза бізнес-моделлю, ризиками та змінами відповідних капіталів.

Особливе значення має опрацювання питання «Побудова зіставної вибірки міжнародних та українських корпоративних звітів» у взаємозв’язку з іншими питаннями плану. У підсумку результат повинен не тільки описувати виявлену невідповідність, а й визначати необхідну перевірку, відповідального за джерело та практично придатний спосіб удосконалення звітної інформації.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. IFRS Foundation. International Integrated Reporting Framework (2021). URL: https://www.ifrs.org/issued-standards/integrated-reporting/framework/.

2. IFRS Foundation. IFRS Sustainability Standards Navigator. URL: https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/.

3. Global Reporting Initiative. GRI Standards. URL: https://www.globalreporting.org/standards/.

4. EFRAG. European Sustainability Reporting Standards. URL: https://www.efrag.org/.

5. Integrated Reporting Committee of South Africa. Guidance and resources. URL: https://integratedreportingsa.org/.

6. IFRS Foundation. Integrated Reporting Examples Database. URL: https://examples.integratedreporting.ifrs.org/.

7. Міністерство фінансів України. Офіційний вебпортал. URL: https://mof.gov.ua/.

8. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/.

9. НКЦПФР. Офіційний вебсайт. URL: https://www.nssmc.gov.ua/.

10. SMIDA. Інформація емітентів цінних паперів. URL: https://smida.gov.ua/.